

Minimální preventivní program v kontextu školské prevence aneb dokážeme opravdu vytvořit mezioborový a meziresortní model prevence v českých školách?

VIII. ročník mezinárodní
konference Primární prevence
rizikového chování

Sborník abstrakt

7-8/11/11

Konferenci pořádá / Centrum adiktologie Psychiatrické kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze
a VFN v Praze / Hlavní město Praha / Sdružení SCAN

Ve spolupráci s partnery / Časopis Adiktologie / Česká asociace adiktologů, o.s. /
Katedra psychologie PedF, Univerzita Karlova v Praze / Útvar sociální prevence Městské policie hl. m. Prahy /
Ministerstvo zdravotnictví ČR / Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování / Národní ústav pro
vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků /
Pedagogicko-psychologická poradna Brno / Pražské centrum primární prevence /
Společnost pro návykové nemoci ČLS JEP / Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Na konferenci se finančně podílely / Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR /

Hlavní město Praha

Konference probíhá po záštitou / Doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc. – primátor hl. m. Prahy /

Doc. MUDr. Leoš Heger, CSc. – ministr zdravotnictví /

Mgr. Josef Dobeš – ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR /

prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc. – rektor Univerzity Karlovy v Praze /

Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA – děkan 1. LF UK v Praze

Čestný výbor / Mgr. Josef Dobeš – ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR /

Doc. MUDr. Leoš Heger, CSc. – ministr zdravotnictví / prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc. – rektor Univerzity Karlovy

v Praze / Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA – děkan 1. LF UK v Praze /

prim. MUDr. Petr Popov, MHA – předseda Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP /

Prof. MUDr. Jiří Raboch, DrSc. – přednosta PK VFN a 1. LF UK v Praze / Mgr. Jindřich Vobořil, Pg.Dip. – ředitel

Sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky a národní protidrogový koordinátor

Předseda programového výboru / Mgr. Roman Gabrhelík, Ph.D.

Tajemnice programového výboru / Bc. Lucie Jurystová

Vědecký sekretář konference / Doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.

Programový výbor konference / PhDr. Leona Běhounková / plk. JUDr. Břetislav Brejcha /

Bc. Markéta Exnerová / Mgr. Aleš Kuda / Mgr. Lenka Kostecká / PhDr. Václava Masáková /

prof. MUDr. Hana Papežová, CSc. / Mgr. Roman Pešek / Mgr. Ondřej Počarovský / prim. MUDr. Petr Popov, MHA /

Mgr. Tomáš Řezník / PhDr. Lenka Skácelová / Mgr. Vladimír Sklenář / PhDr. Jana Zapletalová / Mgr. Jan Žufníček

Předseda organizačního výboru / PhDr. Matůš Šucha, Ph.D.

Tajemnice organizačního výboru / Mgr. Denisa Janečková

Organizační výbor konference / PhDr. Martin Dolejš, Ph.D. / Lukáš Franc / Mgr. Denisa Janečková /

Kristína Medalová / Ondřej Skopal / Bc. Veronika Tlušťíková / Lucie Vavrysová / Karolína Veldová /

Lukáš Vonostránský / Ondřej Zíma

Praha / centrum



1 Místo konání konference

Magistrát hlavního města Prahy – Nová radnice

Mariánské nám. 2/2, 110 00 Praha 1

Hlavní sál (1. patro) / Místnost 135 (1. patro za hlavním sálem)

Místnost 349 (3. patro) / Tiskový salónek (1. patro) / Místnost 430 (4. patro)

Metro A – Staroměstská / Tramvaj 17, 18, Bus 133 – Staroměstská

2 Večerní program pro účastníky konference

Dovolujeme si pozvat všechny návštěvníky konference na společenský večer, který se bude konat **7. 11. 2011** v prostorách klubu **Rock Café** (Národní 20, 110 00 Praha 1).

Večerní program začíná v **19.00** a návštěvníci se mohou těšit na raut a vystoupení hudební kapely El Gaučo. Vstup do prostor klubu bude možný již od 18.00.

Vstupenkou návštěvníkům bude jmenovka z konference, kterou obdrží při registraci na místě konference.

Nová radnice

Informace o budově

Nová radnice byla postavena na místě několika původních domů v letech 1908–1911. Projektantem byl O. Polívka. Vchod do budovy je vyzdoben plastikami od S. Suchardy, který je také autorem sousoší Revize a Účetnictví, umístěných na římse vpravo nad hlavním vchodem. Na levé straně jsou umístěny plastiky Skromnost, Ušlechtilost, Síla a Vytrvalost od J. Mařatky. Na severním nároží je socha Železný rytíř a na jižním socha Rabbi Löw od L. Šalouna. Sídlem primátora hlavního města Prahy je Nová radnice od roku 1945.

úvodní slovo

Vážení účastníci konference, dámy a pánové,

tento ročník je již osmým v pořadí. Konference PPRCH se účastním a na její realizaci se podílím od prvního ročníku. S potěšením musím konstatovat, že při pročitání abstraktů jednotlivých příspěvků přihlášených na letošní konferenci jsou patrné kontinuálně se zvyšující zkušenosti a profesionalita autorů.

Školskou prevenci považuji za jeden z pilířů specifické všeobecné a selektivní prevence rizikového chování v České republice. Působit preventivně na děti a adolescenty je sám o sobě velmi nelehký úkol. Pokud k tomu přidáme systémové nedostatky (dědictví minulosti, málo financí, neochotu měnit zaběhané věci atd.), stává se prevence v podmínkách školy a školských zařízení ještě obtížněji realizovatelnou. Téma letošního ročníku konference je „Minimální preventivní program v kontextu školské prevence aneb dokážeme opravdu vytvořit mezioborový a meziresortní model prevence v českých školách?“. Minimální preventivní program integruje (nebo by měl integrovat) různé rizikové formy chování do jednoho celku. Vytvořit preventivní programy, které jsou efektivní, napříč školní docházkou vyžaduje koordinovanou spolupráci profesionálů z různých oborů – multidisciplinární přístup je jedním z klíčových předpokladů tvorby a dalšího rozvíjení preventivních přístupů ve škole. V rámci příspěvků, během diskusí a kuloárních debat nahlas pojmenujme limity, hledejme možnosti a děleme se o vlastní zkušenosti.

Pozvání na letošní konferenci přijali zahraniční odborníci Jeff Lee (Mentor Foundation, Velká Británie) a Peer van der Kreeft (Hogeschool Gent, Belgie). Jeff Lee vystoupí s prvním z celkem čtyř vyžádaných příspěvků s názvem „Spolupráce organizací různého sektoru jako východisko i řešení implementace preventivních programů na školách“. Peer van der Kreeft se bude věnovat vývoji a kombinacím preventivních programů a problémům implementace z mezioborové perspektivy. Další dva vyžádané příspěvky představí pro oblast školské prevence klíčový „Návrh inovace systému dalšího vzdělávání a kvalifikací pracovníků v primární prevenci rizikového chování ve školství v České republice“ (autorů Miroslava Charváta a Lucie Jurystové) a „Struktura a základní parametry doporučené podoby Minimálního preventivního programu pro ZŠ: pracovní návrh“ (autorského týmu Michal Miovský, Lenka Skácelová a Lenka Čablová).

Hlavní úlohou programového výboru byl výběr příspěvků konference a sestavení odborného programu. Z pohledu předsedy programového výboru byla práce programového výboru velmi profesionální – v krátkém čase konal výbor rychle a jednal efektivně. Současně nebo možná právě proto byla pro mě spolupráce se členy programového výboru velmi příjemná.

úvodní slovo

Velmi si vážím spolupráce s kolegyní Lucií Jurystovou, tajemnicí výboru, která v podstatě byla nejvíce činným členem výboru – bez jejího pracovního nasazení by pravděpodobně nebyl program konference sestaven včas a v odpovídající kvalitě.

Jménem programového i realizačního výboru konference děkuji Magistrátu hlavního města Prahy za možnost uspořádat konferenci v reprezentativních prostorách na Mariánském náměstí. Děkuji všem partnerům konference a donorům, bez nichž by nebylo možno konferenci PPRCH uspořádat.

Věřím, že letošní konference bude pro nás všechny inspirativní a poučná. Těším se na společně strávený čas.

Roman Gabrhelík
předseda programového výboru konference

Důležité informace pro účastníky:

Workshopy

Rozdělení do workshopů bude prováděno aktuálně podle zájmu účastníků na místě konání konference. Počet míst na jednotlivé workshopy je limitován. Pro účast na workshopu je rozhodující pořadí, ve kterém se zájemci na místo konání workshopu dostaví.

Akreditace

Asociace klinických psychologů ČR
Česká asociace sester
Česká asociace adiktologů o.s.

program konference
(řazeno dle časové posloupnosti)

pondělí 7/11

9:30 HLAVNÍ SÁL

Slavnostní zahájení konference / moderuje: Mgr. Jaroslav Hořejší

Doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc. – primátor hl. m. Prahy

Mgr. Josef Dobeš – ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR

MUDr. Michael Vít, Ph.D. – hlavní hygienik a náměstek ministra, Ministerstvo zdravotnictví ČR

Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA – děkan 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Mgr. Dana Jurásková, Ph.D. MBA – ředitelka Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

Mgr. Jindřich Vobořil, Pg.Dip. – ředitel Sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky a národní protidrogový koordinátor

Doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D. – vedoucí Centra adiktologie PK 1. lékařské fakulty, Univerzity Karlovy v Praze

10:00 – 11:10 HLAVNÍ SÁL

Úvodní referáty / moderuje: Mgr. Jaroslav Hořejší

Lee, J.: Spolupráce organizací různého sektoru jako východisko i řešení implementace preventivních programů na školách

Charvát, M., Jurystová, L., Miovský, M.: Návrh inovace systému dalšího vzdělávání a kvalifikací pracovníků v primární prevenci rizikového chování ve školství v České republice

11:10 – 11:30 Přestávka

11:30 – 12:40 HLAVNÍ SÁL

Úvodní referáty / moderuje: Mgr. Roman Gabrhelík, Ph.D.

Miovský, M., Skácelová, L., Čablová, J.: Struktura a základní parametry doporučené podoby Minimálního preventivního programu pro ZŠ: pracovní návrh

Van der Kreeft, P.: Vývoj a kombinace preventivních programů a problémy implementace z mezioborové perspektivy

12:40 – 14:00 Polední přestávka

14:00 – 15:30 HLAVNÍ SÁL

BLOK 1 / moderuje: Mgr. Roman Pešek

Budinská, M. Heřmánková, R., Sklenář, V.: Role a aktivity Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy v oblasti primární prevence rizikového chování

Budinská, M. Heřmánková, R., Sklenář, V.: Horizontální a vertikální koordinace primární prevence rizikového chování v ČR

Budinská, M., Maca, R.: Nové webové stránky MŠMT pro oblast primární prevence (www.prevence-info.cz)

TISKOVÝ SALÓNEK

BLOK 1 / moderuje: Mgr. Jaroslav Šejvl

Šejvl, J.: Testování dětí na užití návykových látek ve školských zařízeních – právní a kriminologický pohled

Horecká, M.: Účinná prevence?

Skopalová, V., Vrbková, H.: Co s tím?

MÍSTNOST 349

BLOK 1 / *moderuje: PhDr. Leona Běhounková*

Vápenková, K.: Rizikové chování a volnočasové aktivity u dětí před umístěním do dětského domova

Procházka, J.: Poznatky a zkušenosti z prevence rizikového chování dětí a mladistvých v rámci sociálních služeb a podněty ke změnám v meziresortní spolupráci

Myšková, L., Skasková, P.: Co je opravdu primární v primární prevenci v ÚV?

MÍSTNOST 430

BLOK 1 / *moderuje: Ing. Mgr. Vendula Běláčková*

Běláčková, V., Vopravil, J., Zábranský, T., Štefunková, M., Langrová, M.: Společenské náklady užívání alkoholu, tabáku a nelegálních drog v České republice za rok 2007

Čablová, L., Jurystová, L., Csémy, L., Gabrhelík, R.: Význam rodiny a mapování rodinných dovedností v prevenci užívání alkoholu a návykových látek

Dolejš, M., Skopal, O.: Vybrané osobnostní charakteristiky adolescentů a jejich vztah k rizikovému chování

15:30 – 16:00

Přestávka

16:00 – 17:30

HLAVNÍ SÁL

BLOK 2 / *moderuje: Prim. MUDr. Petr Popov, MHA*

Popov, P.: Role zdravotníků v preventivních programech

Hamplová, L., Kostecká, L.: Role a aktivity Ministerstva zdravotnictví v oblasti primární prevence rizikového chování

Suchopárová, L., Stupka, J., Kernová, V.: Preventivní programy pro české školy

TISKOVÝ SALÓNEK

BLOK 2 / *moderuje: Mgr. Jan Žufníček*

Žufníček, J., Kuda, A.: Minimální preventivní program jako efektivní nástroj primární prevence ve škole

Nováčková, M., Dastlík, L., Kohnová, J.: Kontinuální práce na vytváření minimálního preventivního programu ve školách – mezikrajový tříletý projekt Elio pro školy – zkušenosti z realizace

Hedrichová, P.: Žák základní školy a jeho vnímání projevů rizikového chování

MÍSTNOST 349

BLOK 2 / *Workshop*

Šejvl, J., Brejcha, B.: Právní rozbor možnosti testování dětí na užití návykových látek a postup při nálezů nelegálních látek

MÍSTNOST 430

BLOK 2 / *Workshop*

Opravil, K.: Co ovlivňuje klima ve školním prostředí

ZELENÝ SALÓNEK

BLOK 2 / *moderuje PhDr. Pavla Doležalová*

Doležalová, P.: Smrt ve škole – zpracování traumatu a smutku

Nováková, M.: Program prevence posilující osobnost žáka, vztahy v kolektivu

19:00

Společenský večer

úterý 8/11

9:00 – 10:30

HLAVNÍ SÁL

BLOK 1 / moderuje: PhDr. Václava Masáková

Stupka, J., Suchopárová, L.: Prevence HIV/AIDS, Školní informační kanál (moderní forma prevence)

Petriščová, A., Stehlíková, M.: Prevence HIV/AIDS – jiný kraj, jiný mrav

Běláčková, V., Kmetonyová, D.: Nové drogy a možnosti jejich nákupu v České republice – internet a kamenné obchody

TISKOVÝ SALÓNEK

BLOK 1 / moderuje: Bc. Markéta Exnerová

Letý, P.: Školní šikana z pohledu našich obranných mechanismů

Moravcová, N.: Děti na Facebooku – hrozba, nebo příležitost?

Turč, J., Tomášková, E., Toupalová, N., Lízal, M.: Představení vítězné školní mediální kampaně „Míší děti říkají STOP kyberšikaně“

MÍSTNOST 349

BLOK 1 / Workshop

Kuda, A., Žufniček, J., Polzová, J. a kol. pedagogů: Praktické zkušenosti pedagogů s tvorbou preventivní strategie školy v rámci zapojení do projektu „Můžu ti pomoci?“

MÍSTNOST 430

BLOK 1 / Workshop

Červená, L., Vroblová Váchalová, S.: Víš, co sn(m)íš?

ZELENÝ SALÓNEK

BLOK 1 / Workshop

Hybenová, V.: Program rozvoja osobnosti žiaka so zameraním na drogovú prevenciu

10:30 – 11:00

Přestávka

11:00 – 12:30	HLAVNÍ SÁL	BLOK 2 / moderuje: PhDr. Lenka Skácelová
	Exnerová, M.: Systémové pojetí primární prevence rizikového chování na české škole aneb jak na to Krajičková, S.: Systémová práce Centra primární prevence Semiramis o.s. s týmem externích lektorů Bajerová, M.: Minimalizace šikany – od seminářů do života školy	
	MÍSTNOST 349	BLOK 2 / Workshop
	Vrbková, H.: Prevence nekázně – možná cesta nebo absurdita	
	MÍSTNOST 430	BLOK 2 / Workshop
	Dohnalová, M., Lešková, Z.: Program primární prevence pro základní školy „Dítě – škola – společnost“	
	ZELENÝ SALÓNEK	BLOK 2 / Workshop
	Jurystová, L., Charvát, M.: Setkání trenérů metodiky Unplugged – uzavřený workshop	
12:30 – 13:30	Polední přestávka	
13:30 – 15:00	HLAVNÍ SÁL	BLOK 3 / moderuje: Mgr. Aleš Kuda
	Kuda, A., Hanusová, J., Papežová, H.: Představení mezinárodního projektu PRO-YOUTH zaměřeného na prevenci poruch příjmu potravy Vroblová Váchalová, S.: Životem bez PPP Hupková, I.: Niektoré tzv. nelátkové návykové choroby ako dôležité témy primárnej prevencie rizikového správania	
	MÍSTNOST 349	BLOK 3 / Workshop
	Žufníček, J., Kuda, A.: Ven z kruhu – reakce na nejčastější obtíže při tvorbě minimálního preventivního programu	
	MÍSTNOST 430	BLOK 2 / Workshop
	Václavová, P., Stehlíková, M.: Cesta Labyrintem města – využití deskové hry jako metodické pomůcky v primární prevenci	
15:30 – 17:00	HLAVNÍ SÁL	BLOK 4 / moderuje: Mgr. Aleš Kuda
	Kuda, A., Turnerová, J.: Projekt „Můžu ti pomoci?“ Hrdličková, B.: Blázníš? No a!	
	Ukončení konference	

anotace / ústní sdělení

(řazeno abecedně podle příjmení prvního z autorů)

autor / Bajerová, M.

pracoviště / Minimalizace šikany, Aisis, Gorkého 499, Kladno

název příspěvku / Minimalizace šikany – od seminářů do života školy

afiliace ke grantu / firemní zdroje, MŠMT/ESF

Minimalizace šikany není jen vzdělávání; nabízí učitelům nejen semináře, kde se naučí rozpoznat šikanu od škádlení, řešit počáteční šikany i nastavit efektivní prevenci. Nechtěli jsme, aby chuť pedagogů ke změnám a jejich poznámky ze seminářů zapadly v prachu zásuvek kabinetů, proto vznikl program podpory pro školy – absolventy Minimalizace šikany. Jak to v praxi vypadá? Jakmile tým cca 10 učitelů včetně vedení dokončí poslední seminář Minimalizace šikany, dostane svého konzultanta z týmu lektorů MiŠ a ten má k dispozici čas, který stráví přímo na škole a pomáhá týmu učitelů – absolventů MiŠ provést změny v prevenci šikany přesně podle individuálních potřeb této školy, čili pomáhá jim vytvořit funkční preventivní plán pro oblast šikanování.

Co přesně lektor – konzultant ve škole dělá, jaké konkrétní aktivity si školy s ním domlouvají a s jakými úspěchy i potížemi se konzultanti na školách a učitelé sami setkávají – tyto zkušenosti účastníků nabídne lektorka – konzultantka projektu Minimalizace šikany Mgr. Markéta Bajerová.

autor / Běláčková, V., Kmetonyová, D.

pracoviště / Centrum adiktologie PK 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, Ke Karlovu 11, 120 00 Praha 2

název příspěvku / Nové drogy a možnosti jejich nákupu v České republice – internet a kamenné obchody

afiliace ke grantu / Tvorba systému modulárního vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů pro pedagogické a poradenské pracovníky škol a školských zařízení na celostátní úrovni (projekt číslo CZ.1.07/1.3.00/08.0205 v rámci programu ESF CZ. 1.07 OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost)

Cílem příspěvku je představení problematiky nových drog z hlediska jejich charakteristik a aktuální právní úpravy a možností jejich nákupu přes internet a v kamenných obchodech v České republice. V úvodu přednášky bude obecně představena problematika nových drog spojená se stručným historickým vzhledem a popisem aktuální situace v ČR. Dále budou představeny jednotlivé možnosti a nové trendy v nákupu nových drog přes internet a to jak v ČR, tak i ze zahraničí, a jejich legislativní úprava. Následovat bude představení výsledků monitoringu internetových obchodů v ČR, které se prováděli před a po novelizaci zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, stejně jako výsledky pozorování a rozhovorů v prostředí kamenných obchodů v nových drogách v České republice. Přednáška otevře diskusi ohledně preventivních opatření ve vztahu k novým drogám.

autor / Běláčková, V., Vopravil, J., Zábranský, T., Štefunková, M., Langrová, M.

pracoviště / Centrum adiktologie PK 1. LF UK a VFN v Praze, Ke Karlovu 11, Praha 2, 120 00

název příspěvku / Společenské náklady užívání alkoholu, tabáku a nelegálních drog v České republice za rok 2007

afiliace ke grantu / IGA MZ, grant č. NS/10034-4

Příspěvek představí společenské náklady alkoholu, tabáku a nelegálních drog v České republice za rok 2007. Studie využívá mezinárodní metodologii odhadu společenských nákladů Cost of Illness přijatou Světovou zdravotnickou organizací. Příspěvek představí náklady na vymáhání práva, na oblast zdravotnictví a na další související jevy v České republice za rok 2007. Zdrojem dat jsou údaje od spolupracujících institucí (Všeobecná zdravotní pojišťovna, Národní referenční centrum, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo školství, Ústav zdravotnických informací a statistiky, Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti a další). Cílem studie je srovnat náklady na uvedené kategorie látek a jejich strukturu.

autor / Budinská, M., Heřmánková, R., Sklenář, V.

pracoviště / Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, odbor speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy Karmelitská 7, Praha

název příspěvku / Horizontální a vertikální koordinace primární prevence rizikového chování v ČR

Příspěvek seznámí posluchače s informacemi a výsledky z dotazníkového šetření v jednotlivých krajích ČR. Dotazníky, které vyplnili krajsí školští koordinátoři prevence, byly zaměřeny především na:

- strategické dokumenty krajů, které vymezují priority kraje v oblasti primární prevence rizikového chování
- síť služeb v oblasti primární prevence v kraji
- spolupráci s metodikou prevence v pedagogicko-psychologických poradnách a se školními metodikou prevence v jednotlivých krajích
- realizaci Minimálních preventivních programů na školách

autor / Budinská, M., Heřmánková, R., Sklenář, V.

pracoviště / Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, odbor speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy Karmelitská 7, Praha

název příspěvku / Role a aktivity Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti primární prevence rizikového chování

Pracovníci odboru speciálního školství, prevence a institucionální výchovy MŠMT představí aktuální klíčové aktivity resortu v oblasti prevence rizikového chování, zejména systém financování projektů prevence, metodické doporučení k prevenci rizikového chování, hodnocení kvality programů primární prevence, návrh snížení úvazku míry vyučovací povinnosti pro školní metodiky prevence a další plánované aktivity ministerstva.

autor / Budinská, M., Maca, R.

pracoviště / Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, odbor speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy Karmelitská 7, Praha

název příspěvku / Nové webové stránky MŠMT pro oblast primární prevence (www.prevence-info.cz)

afiliace ke grantu / MŠMT

Účastníci budou seznámeni s aktuálně spuštěným webem prevence-info, který vzniká za podpory MŠMT a který si klade za cíl strukturovaně poskytovat informace z oblasti primární prevence rizikového chování. Web je tvořen ve spolupráci MŠMT a krajských školských koordinátorů prevence. Cílem příspěvku bude seznámení s jednotlivými funkcionalitami webu, dále pak s aktuální podobou webu a plány rozvoje na příští období.

autor / Čablová, L., Jurystová, L., Csémy, L., Gabrhelík, R.

pracoviště / Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika, 1. LF UK a VFN v Praze,
Ke Karlovu 11, 120 00 Praha 2

název příspěvku / Význam rodiny a mapování rodinných dovedností v prevenci
užívání alkoholu a návykových látek

afiliace ke grantu / JLS/DPIP/2008-2/112

Projekt „Posilování vlivu rodiny: mapování rodinných dovedností s cílem preventivně působit na užívání alkoholu a problémů souvisejících s drogami“, je zaměřen na zjištění existujících skutečností týkajících se účinných faktorů v posilování rodin při prevenci užívání alkoholu a drog, na zmapování sítě rodičovských organizací a vyhodnocení možností efektivní spolupráce mezi rodinami, školami a rodičovskými organizacemi. Projekt si klade za cíl zapojit do primární prevence užívání alkoholu a návykových látek celou rodinu – nejen rodiče. Metodologický plán studie zahrnoval kvalitativní část – realizovanou pomocí ohniskových skupin (focus groups) a skupinových interview. Kvantitativní výzkum probíhal prostřednictvím dotazníkového šetření – sběru dat od rodičů a adolescentů. Výzkumný soubor činil 1262 žáků a studentů ze základních nebo středních škol z Prahy a Středočeského kraje. Počet rodičů zapojených do výzkumu činil 297. Koordinátorem projektu je IREFREA ze Španělska a dalšími zahraniční partneři jsou Velká Británie, Slovinsko a Švédsko.

autor / Dolejš, M., Skopal, O.

pracoviště / Katedra psychologie FF UP, Křížkovského 10, 771 80 Olomouc

název příspěvku / Vybrané osobnostní charakteristiky adolescentů a jejich vztah
k rizikovému chování

Některé osobnostní charakteristiky (impulzivita, přecitlivělost a jiné) mohou mít pozitivní vztah (vliv) na výskyt rizikového chování u adolescentů. Jedná se hlavně o formy rizikového chování jako je šikana, zneužívání drog, alkoholu a cigaret, kriminalita a jiné (auto) destruktivní formy chování. Kvantitativně orientovaná metodika umožnila skupinovou administraci dvou dotazníků: a) SURPS (Dolejš, 2010); b) dotazník rizikového chování (Skopal, Dolejš, 2011). Zkoumanou populaci tvořili dívky a chlapci druhého stupně základních škol Moravskoslezského, Olomouckého, Zlínského a Jihomoravského kraje (836 respondentů). Conrod a její spolupracovnice (1998, 2002, 2006) potvrdily pozitivní vztah mezi užíváním alkoholu a vyšší bodovou hodnotou ve škále přecitlivělost, i realizovaný výzkum potvrdil tento i jiné vztahy mezi rysy osobnosti a určitými formami rizikového chování. Budou poprvé prezentovány aktuální poznatky a výsledky z rozsáhlého šetření, které mají konfrontovat již zjištěné a publikované výsledky ze sledované oblasti.

autor / Doležalová, P.

pracoviště / VÚ Klíčov-SVP

název příspěvku / Smrt ve škole – zpracování traumatu a smutku

Cílem je poskytnout informace a základní doporučení o řešení traumatické události ve škole v rámci prevence rizikového chování. Smrt spolužáka, pedagoga, rodičů nebo hromadná traumatická událost ve škole vyžaduje odbornou připravenost pedagogů a rozpoznání rizikového chování nebo psychopatologických rizikových signálů u jedince. V praxi se setkáme s mnoha mýty a tabu ohledně smrti nebo závažné traumatické události ve škole. Nastíníme pochopení smrti dle vývojových stádií a popíšeme mapu symptomů vyžadující bezprostřední pozornost, jestliže jsou děti v riziku poškození sebe nebo druhých v důsledku přetrvávajícího smutku nebo traumatu.

Účastníci získají základní informace o psychickém traumatu, charakterových rizicích u jedinců. Vymezíme zásady a principy krizových opatření. Využití poznatků podpoří prevenci vyhoření, rozvoj dovedností pedagogů v profesním i osobním životě.

autor / Exnerová, M.

pracoviště / Centrum primární prevence Semiramis o.s., Ptácká 162, Mladá Boleslav

název příspěvku / Systémové pojetí primární prevence rizikového chování na české škole aneb jak na to

Příspěvek se bude věnovat praktické podobě školní preventivní strategie, minimálnímu preventivnímu programu i ostatním dokumentům potřebným k vytvoření systémového řešení primární prevence rizikového chování v prostředí české školy. Jedním z hlavních předpokladů pro nalezení tohoto řešení je změna přístupu samotných pedagogů, která může zajistit efektivní fungování primární prevence rizikového chování i za současného ne příliš příznivého společenského, politického a finančního stavu. Posluchači budou prostřednictvím konkrétních kroků a příkladů dobré praxe seznámeni s tím, jak vypracovat v praxi využitelnou systémově pojatou školní strategii primární prevence rizikového chování. Kromě samotného vypracování strategie, bude věnován prostor i možnostem změny přístupu a náhledu samotných pedagogů na potřebnost a efektivitu primárně preventivních aktivit. Cílem příspěvku je ukázat, že změna přístupu a funkčně nastavený systém je zásadní pro efektivní primárně preventivní působení.

autor / Hamplová, L., Kostecká, L.

pracoviště / Ministerstvo zdravotnictví ČR, Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví,
Palackého náměstí 4, Praha 2

název příspěvku / Role a aktivity Ministerstva zdravotnictví v oblasti primární
prevence rizikového chování

Cílem příspěvku je přiblížit roli a aktivity Ministerstva zdravotnictví v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory veřejného zdraví se zaměřením na děti a mládež. Poskytnuty budou mimo jiné informace ohledně dotačních programů Ministerstva zdravotnictví zaměřených na oblast primární prevence, aktualizace strategického dokumentu Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR: Zdraví pro všechny v 21. století /Zdraví 21/ či mezinárodního dění v oblasti podpory veřejného zdraví.

autor / Hedrichová, P.

pracoviště / Pedagogická fakulta UP Olomouc, Žižkovo nám. 5, Olomouc 77410

název příspěvku / Žák základní školy a jeho vnímání projevů rizikového chování

V příspěvku budou prezentovány výsledky výzkumného šetření uskutečněného mezi žáky základních škol různého zaměření a víceletého gymnázia v okrese Olomouc. Cílem výzkumu bylo zjistit názory a postoje žáků 6.–9. tříd základních škol a odpovídajících tříd víceletého gymnázia v okrese Olomouc na vybrané sociálně negativní jevy, a to z hlediska četnosti jejich výskytu v naší společnosti a z hlediska míry závažnosti, jakou žáci těmto jevům přisuzují. Výsledky výzkumu nám mohou pomoci pochopit názory a postoje žáků k této problematice a mohou také přispět ke zjištění, které jevy žáci považují za závažné, problematické a ohrožující jejich vývoj. Těmto jevům by měla být věnována větší pozornost jednak v rámci Minimálních preventivních programů jednotlivých škol, a také také v rámci samotného edukačního procesu, a to např. implementací této problematiky do učebních osnov jednotlivých vzdělávacích oborů.

autor / Horecká, M.

pracoviště / Klokotská 100, Tábor

název příspěvku / Účinná prevence?

Príspevek predkladá niektoré výsledky výskumu autorky, ktorý provedla v rámci rigorózne práce v roku 2010.

Cílem výzkumu bylo popsat a zhodnotit situaci v oblasti prevence rizikového chování a prevence kriminality ve vybraných pěti městech České republiky.

Hlavním úkolem výzkumného projektu byl sběr dat pomocí dotazníkové metody v rámci kvantitativního výzkumu u žáků 8. a 9. tříd ve vybraných základních školách. Další součástí bylo získání dat a informací k popisu situace v oblasti prevence rizikového chování a prevence kriminality v jednotlivých městech výzkumného vzorku.

Na vzorku zkoumaných měst bylo potvrzeno, že aktivní či podporující postoj vedení města k problematice prevence se odráží v nižším výskytu rizikového chování u žáků 8. a 9. tříd základních škol.

Výsledky výzkumu reflektují různé přístupy samospráv k problematice prevence včetně jejich důsledků. Jsou využitelné k dalším koncepčním materiálům a k zefektivnění preventivního snažení na úrovni města.

autor / Hrdličková, B.

pracoviště / Fokus Praha, o.s.

název příspěvku / Blázníš? No a!

afiliace ke grantu / MŠMT, Česko-německý Fond Budoucnosti

Blázníš? No a! (www.blaznis-no-a.cz) je zážitkový a vzdělávací projekt určený pro střední školy, věková kategorie 15–20 let, fungující na principu posilování životních kompetencí a ochrany duševního zdraví. Mladí lidé jsou v období přechodu mezi dětstvím a dospělostí křehcí a lehce zranitelní. V tomto období si teprve utváří osobní identitu, zažívají první vztahové krize a jsou na ně kladeny nároky na školní výkonnost a sociální zdatnost.

Státem podporovaná prevence směřuje do oblasti závislostí nebo násilí a pro mladé lidi chybí účinné programy ochrany duševního zdraví, i když řada psychických onemocnění v tomto věku propuká a mnoho z nich je skryto za problémy s drogami, alkoholem a násilím.

Blázníš? No a! je nízkoprahová prevence, je postavená na otevřeném setkání se s psychicky nemocnými lidmi, experty ve vlastní věci, a s lidmi pracujícími v oblasti duševního zdraví. Pomáhá studentům hledat cestu k vlastnímu prožívání, oslovuje otázky strachu a obav, nabízí zdroje jak se vyrovnávat s krizemi a učí porozumět a respektovat druhého.

autor / Hupková, I.

pracoviště / Národné osvetové centrum, Nám. SNP 12, 812 34 Bratislava

název příspěvku / Niektoré tzv. nelátkové návykové choroby ako dôležité témy primárnej prevencie rizikového správania

Príspevok poukáže na vybrané formy niektorých nelátkových návykových chorôb so závislostným aspektom viažúce sa najmä:

- ku tzv. kultu tela (najmä poruchy príjmu potravy – mentálna anorexia, bulímia, zachvatovité prejedanie, ortorexia, bigorexia a iné a tanorexie,
- na výkon orientovanou spoločnosťou (najmä workoholizmus a schopingholizmus – tzv. oniománia) a rozvojom moderných komunikačných technológií (virtuálne prostredie internetu, chatovanie, mobilný telefón...) ako na vysoko rizikové formy správania.

Poukáže na nevyhnutnosť obsiahnuť vyššie uvedené ako významné témy v rámci prevencie rizikového správania s osobitným dôrazom a špecifikami najmä u detí a mládeže.

V závere príspevok priblíži niektoré realizované projekty a aktivity takéhoto zamerania v rámci sociálnej prevencie Národným osvetovým centrom v oblasti kultúry a osvetu.

autor / Charvát, M., Jurystová, L., Miovský, M.

pracoviště / Centrum adiktologie PK 1. LF UK a VFN v Praze, Ke Karlovu 11, 120 00 Praha 2,

název příspěvku / Návrh inovace systému dalšího vzdělávání a kvalifikací pracovníků v primární prevenci rizikového chování ve školství v České republice

afiliace ke grantu / Projekt VYNSPI CZ.1.07/1.3.00/08.0205 ESF OP VK

Autoři vycházejí ze zkušeností různých realizátorů vzdělávání v prevenci v ČR, kteří se zapojili do projektu VYNSPI a kteří v minulosti vytvořili nějaký ucelený a provozovaný systém vzdělávání v této oblasti. Po zpracování poznatků a zkušeností existujících vzdělavatelů a jejich programů byl výsledek dán do souladu se současnou legislativou. Výsledný návrh pro širší diskusi nabízí inovativní pohled na vzdělávání v primární prevenci rizikového chování. Představuje de facto novou možnost budoucího směřování k jednotnému modelu celoživotního vzdělávání pracovníků v primární prevenci, který zároveň zohledňuje i potřebu koordinovaného vzdělávání u všech dalších profesí vstupujících v rámci preventivních aktivit na území škol (např. psychologů, adiktologů, sociálních pracovníků, policistů, zdravotnických pracovníků atp.). Problém malé dostupnosti skutečně funkčních programů specifické primární prevence je způsoben jednak nedostatečnou kontrolou vedení škol ze strany státu, ale též malými požadavky od rodičů či obcí (tedy komunity). Svoji roli hraje i nedostatek proškolených profesionálů věnujících se skutečně preventivní práci. Jde o to, aby se efektivní programy dostaly k co možná největšímu počtu žáků při zacho-

vání zásadního požadavku odbornosti pracovníka, který tuto prevenci zprostředkovává. Navrhovaný model na tuto potřebu reaguje a zavádí několik nových hierarchicky seřazených úrovní kvalifikačních předpokladů preventivního pracovníka. První bazální úroveň „Preventivní minimum“ je určena pro všechny jedince, kteří chtějí na školách preventivně působit. Na toto minimum navazují čtyři nové úrovně kvalifikace pracovníků v primární prevenci: „Metodik“, „Koordinátor“, „Lektor“ a „Garant“. Ty jsou z důvodů větší prostupnosti systému rozdělené do dvou linií: a) organizační a koordinační linie a za b) linie přímé práce s cílovými skupinami. Důležitou inovací je, že model jasně definuje požadované znalosti, dovednosti a kompetence pracovníků v primární prevenci na všech těchto úrovních. Tento vzdělávací standard nezpochybňuje dosavadní cestu vzdělávání v primární prevenci. Zohledňuje jak formálně existující typické pozice ve školství definované zákonem, tak i neformální, spontánně vzniklou strukturu složenou s odborníky, kteří se problematice primární prevence v terénu věnují. Jeho integrální součástí je i systém uznávání kvalifikací u pracovníků, kteří v prevenci již léta působí a prošli například náročným specializačním studiem pro školní metodiky prevence v rozsahu 250 hodin či jinými dlouhodobými kurzy včetně těch sebezkušenostních. Při zavádění modelu se počítá s regionálně etablovanými organizacemi působícími na poli primární prevence (PPP, univerzity, nestátní neziskové organizace atp.), tj. přirozenými krajskými centry prevence. Jinými slovy, návrh se drží zásady neměnit, co je funkční, a přitom citlivě zavádět nová systematická opatření s cílem zvýšení kvality a dostupnosti funkční primární prevence rizikového chování ve školství.

autor / Krajičková, S.

pracoviště / Centrum primární prevence Semiramis o.s., Ptácká 162, Mladá Boleslav

název příspěvku / Systémová práce Centra primární prevence Semiramis o.s.

s týmem externích lektorů

afiliace ke grantu / CZ.1.07/1.2.00/14.0032 ESF OP VK

V rámci Programů dlouhodobé primární prevence rizikového chování Centrum primární prevence Semiramis o.s. zaměstnává externí lektory. Aktuálně je tým složen ze 17 externích lektorů z řad vysokoškolských studentů humanitních oborů. Vzhledem k velikosti týmu, charakteru náplně práce a nutnosti aktivní komunikace s ohledem na omezenou možnost osobních setkání celého pracovního týmu bylo nutné vytvořit efektivní komunikační systém. V rámci příspěvku budou posluchači prostřednictvím příkladu dobré praxe seznámeni se systémem práce s lektorským týmem, který je již několik let Centrem primární prevence využíván a dále rozvíjen. Tento systém zahrnuje jak zavádění lektorů, tak následnou spolupráci v rámci Programů dlouhodobé primární prevence rizikového chování. Díky systému došlo k urychlení a zpřehlednění komunikace i práce samotné a jasnému nastavení pravidel. Vytvořený systém se stal také efektivním nástrojem pro kontrolu a je plně transparentní pro všechny pracovníky Centra primární prevence.

autor / Kuda, A., Turnerová, J.

pracoviště / Pražské centrum primární prevence, Rumunská 1, Praha 2

název příspěvku / Projekt „Můžu ti pomoci?“

Obsahem sdělení je seznámení s projektem „Můžu ti pomoci?“, který realizuje obecně prospěšná společnost Dialog Jessenius. Odborným partnerem projektu je pak Pražské centrum primární prevence. Projekt byl zahájen v minulém školním roce 2010/2011, kdy se do něj postupně zapojilo 5 středních škol v Praze (4 gymnázia a SOŠ). V tomto školním roce se do projektu zapojují další školy. Projekt je rozdělen na dva hlavní směry:

- 1) specifická primární prevence – zde jde především o vzdělávací a podpůrné aktivity pro jednotlivé školy, kdy hlavním cílem je vytvoření kvalitní a realizovatelné preventivní strategie školy. Důležitým aspektem je, že do práce na přípravě preventivních strategií se zapojují i studenti dané školy.
- 2) nespecifická primární prevence – v rámci této oblasti vznikla Studentská akademie, která si klade za cíl podporu kreativní činnosti mladých lidí a smysluplné trávení volného času. Postupně tak vznikla filmová dílna, fotografická dílna, výtvarná dílna a hudební dílna.

autor / Kuda, A., Hanusová, J., Papežová, H.

pracoviště / Pražské centrum primární prevence, Rumunská 1, Praha 2

název příspěvku / Představení mezinárodního projektu PRO-YOUTH zaměřeného na prevenci poruch příjmu potravy

afiliace ke grantu / EU, Health programme 2008–2013

PRO-YOUTH je online program zaměřený na prevenci poruch příjmu potravy. Je určen pro všechny žáky ZŠ, SŠ i studenty VŠ ve věku 15 – 25 let. Jedná se o mezinárodní program, kterého se účastní 7 evropských zemí (program je zaměřen na celkem 660 000 studentů z těchto zemí). Studentky a studenti v PRO-YOUTH zjistí, zda jsou sami ohroženi poruchami příjmu potravy, naleznou zde kromě informací o tomto problému, především pomoc a podporu prostřednictvím chatů s odborníky i se svými vrstevníky. PRO-YOUTH portál byl vypracován na základě mezinárodní spolupráce expertů v oblasti duševního zdraví, prevence a poruch příjmu potravy (PPP). Na vývoji internetové platformy spolupracovali i sami studenti, předpokládání uživatelé. Včasné odhalení PPP a adekvátní intervence mohou snížit závažnost průběhu a tím i nákladů na léčbu. Díky dostupnosti internetu pomůže PRO-YOUTH zajistit péči i v oblastech, kde je síť odborných zařízení nedostatečná. Zapojení mladých lidí do PRO-YOUTH může také pomoci destigmatizaci PPP a duševních poruch obecně.

autor / Lee, J.

pracoviště / The Mentor Foundation (International)

název příspěvku / Spolupráce organizací různého sektoru jako východisko

i řešení implementace preventivních programů na školách

Cílem tohoto příspěvku je podat přehled o základních otázkách prevence, včetně důvodů a způsobů realizace preventivních činností, jakož i praktických příkladů práce, která reflektuje klíčové prvky „správné praxe“, a ukázat rovněž, jak spolupráce na místní, národní a mezinárodní úrovni může prevenci zásadním způsobem posunout vpřed z koncepčního i praktického hlediska.

Často automaticky předjímáme, že prevence je „dobrá věc“ a že preventivní práci je zapotřebí se věnovat, aniž bychom příliš přemýšleli o tom, proč bychom měli do prevence investovat nebo zda může být naše počínání efektivní. Často si také zapomínáme klást otázky, jak můžeme naši preventivní práci dále zkvalitňovat a které další aktéry by bylo dobré do preventivních činností zainteresovat v zájmu zvyšování jejich efektivity a účinnosti.

Autor příspěvku předkládá hlavní důvody, proč bychom měli problematice prevence věnovat zvýšenou pozornost a zkoumat souvislosti tohoto relativně nového vědního oboru s aktivitami v oblasti kontroly nabídky drog a léčby závislostí. Zamýšlí se dále nad množstvím otázek, kterými je nutné se zabývat v rámci přípravy nových preventivních postupů, a nad možnostmi rozvíjení intenzivnější spolupráce a partnerských projektů.

Stručně je zde představena činnost a specifická úloha mezinárodní neziskové organizace Mentor Foundation, která se zaměřuje na prevenci užívání návykových látek a podporu zdraví a osobní pohody mladých lidí.

V další části prezentace je věnována pozornost problematice „správné praxe“ v oblasti prevence. Autor se zde mimo jiné věnuje některým z hlavních prvků osvědčené praxe, které byly popsány v rámci provedených výzkumů. Zmiňuje se také o nejnovějších oblastech vědeckého zájmu, které mohou mít vliv na některé z faktorů, které musíme brát v úvahu při naší práci v oblasti prevence, např. poznatky o vývoji mozku.

V závěru příspěvku se autor zamýšlí nad prakticky orientovaným projektem určeným rodičům, jenž je výsledkem spolupráce a partnerských aktivit na mezinárodní i národní úrovni. Prezentace končí shrnutím základních bodů, z nichž vyplývá, jak bychom měli při práci v oblasti prevence postupovat a na co si naopak dávat pozor.

autor / Letý, P.

pracoviště / Pedagogicko-psychologická poradna Nový Jičín, Žižkova 3,

741 01 Nový Jičín

název příspěvku / Školní šikana z pohledu našich obranných mechanismů

Řešení šikanování ve škole je situací, která je pro učitele spojená s řadou stresujících faktorů. Abychom se tomuto negativnímu stresu vyhnuli, tak řada z nás v praxi šikanování mezi žáky přehlíží. Tím se však dostáváme do konfliktu s vlastními morálními hodnotami a vystavujeme se tak dalšímu negativnímu stresu. Abychom se tomuto vnitřnímu konfliktu vyhnuli, používáme řadu psychických obranných mechanismů a kognitivních operací, které nám umožňují proti šikaně nezasáhnout, subjektivně se zbavit vlastní odpovědnosti za její řešení a zachovat si přitom neporušený obraz vlastní sebeúcty. Podobné strategie používají za účelem ospravedlnění svého jednání také agresori, kteří se šikany na obětech dopouštějí a žáci, kteří jsou jejich jednání svědky a proti týrání spolužáka nezasáhnou. Autor příspěvku zde na základě výroků, se kterými se setkal v průběhu své praxe v řešení šikanování na školách, dokumentuje, jak se u jednotlivých zúčastněných osob projevuje uplatňování mechanismů morální vyvázanosti, které popsal americký psycholog Albert Bandura.

autor / Miovský, M., Skácelová, L., Čablová, L.

pracoviště / Centrum adiktologie PK 1. LF UK Praha a VFN v Praze, Ke Karlovu 11, 120 00 Praha 2

název příspěvku / Struktura a základní parametry doporučené podoby Minimálního preventivního programu pro ZŠ: pracovní návrh

afiliace ke grantu / Projekt VYNSPI CZ.1.07/1.3.00/08.0205 ESF OP VK

Pojem Minimální preventivní program (MPP) je mnoho let diskutován v České republice a tato diskuse je do jisté míry též zrcadlem přes 30 let trvajících polemik o tom, zda má nebo nemá smysl sestavovat dlouhodobé komprehenzivní preventivní programy a zda tyto programy mají skutečně efekt. Doposud žádný z publikovaných dokumentů v ČR dostatečně nevycházel z vědecky ověřených poznatků (tedy že navržená kombinace programů byla prokazatelně ověřena výzkumem a měla pozitivní vliv na chování dětí), tzv. evidence based přístup, a současně nepředložil jasný návrh obsahu a struktury skutečně komprehenzivního preventivního programu pro základní školy (jednoznačně stanovit strukturu, základní oblasti aplikace programů a jasnou časovou proporci těchto programů). Obecnost a vágnost ve vztahu k MPP je charakteristickým znakem drtivé většiny publikovaných prací. Autoři se proto rozhodli zpracovat tři hlavní zdroje: soubor programů realizovaných vybranými subjekty v ČR k nimž existuje dostupná dokumentace (tedy byla řádně publikována nebo je jinak oficiálně dostupná), poznatky institucí zabývajících se vzděláváním profesionálů v prevenci (organizace zapojené do projektu VYNSPI a provádějící vzdělávací kurzy v tomto projektu), analýzu publikovaných výsledků testovaných programů a jejich kombinací na úrovni evaluace efektivity (tedy reálného dopadu programu na chování dětí, nikoli pouze na jejich postoje, názory a znalosti). Z těchto zdrojů byl sestaven první návrh struktury MPP zahrnující všechny základní typy rizikového chování. Tento návrh má 3 hlavní komponenty: self-managementové dovednosti, sociální dovednosti a specifické dovednosti vázané přímo na daný typ rizikového chování. Celkový rozsah je 90 hodin pro celou základní školu. Je pevně stanoven rozsah každé komponenty a poměr hodin realizovaných programů vůči každému typu rizikového chování. Doplnkovou komponentou stojící mimo MPP, avšak tvořící s ním nedílnou součást, je soubor pravidel chodu školy směřující k zajištění bezpečného prostředí. Součástí návrhu je též variabilní model všech komponent MPP umožňující jeho implementaci do výuky ZŠ. Autoři tak reagují na poptávku školních metodiků prevence po jasných doporučeních, jak MPP zasadit do rámcových vzdělávacích programů škol (RVP) a jak naložit s komponentami MPP, které do RVP není možné přímo vložit. Modularita navrženého MPP je dvouvrstevná a pamatuje také na zastupitelnost a různé způsoby zajištění všech částí MPP dle typu poskytovatele (např. vlastní pracovníci školy, NNO, Policie atd.) a finančních možností školy.

autor / Moravcová, N.

pracoviště / Pedagogicko-psychologická poradna, Voříškova 823, 339 01 Klatovy

název příspěvku / Děti na Facebooku – hrozba, nebo příležitost?

Facebook se stal fenoménem a to nejen mezi školou povinnou mládeží. Původně studentský projekt překročil hranice kontinentů. Spojil svět a přitom ho rozdělil na dva nesmiřitelné tábory. Na tábory zarytých příznivců a zarytých odpůrců. Extrémní názory často živí jedna a táž věc – neznalost. Tato přednáška se vám proto bude snažit přiblížit realitu Facebooku se všemi klady i zápory tak, aby mohl vzniknout tábor třetí – ten, který říká Facebook ano, ale...

V první části přednášky se účastníci seznámí s prostředím Facebooku, registračními podmínkami, možnostmi nastavení facebookového profilu i způsobem jeho vymazání.

Druhá část přednášky je zaměřena na možná rizika spojená s Facebookem (např. kyberšikana, kybergrooming, hoax, závislost) a na možnosti prevence rizikového užívání této v současnosti nejoblíbenější sociální sítě v České republice. Co mohou udělat rodiče? Má si škola pustit Facebook přes svůj práh? Musíme se Facebooku bát? Nejen na tyto otázky se pokusí přednáška odpovědět.

autor / Myšková, L., Skasková, P.

pracoviště / Katedra psychologie, PedF UK, Myslíkova 7, Praha 1

název příspěvku / Co je opravdu primární v primární prevenci v ÚV?

Obracíme pozornost do oblasti zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Prevence v těchto zařízeních je na mnoha úrovních, přesahuje požadavky kladené na minimální preventivní program. Z praxe i realizovaných výzkumů je zřejmé, že v ÚV jsou programy prevence přirozenou součástí práce. Rizikové situace ale nastávají po návratu dětí zpět do původních rodin. Velmi pravděpodobně si děti své rodiče a domov idealizují, rodiče také očekávají „napravené“ děti. Očekávání všech aktérů se mohou velmi lišit. Konfrontace s realitou po návratu ale může být velkou zátěží, která zvyšuje riziko dalšího selhání a opakovaného umístění v ÚV. Již před tím je ale potřeba, aby se do prevence zapojily instituce z mnoha rezortů. V současné době, jak lze pozorovat v kasuistikách, ale často komunikace mezi rezorty vážne, a celkově pak nejsou preventivní opatření po odchodu dětí z těchto školských zařízení tolik úspěšná. Snažíme se hledat odpovědi, jak zkvalitnit meziresortní spolupráci, hledat individuální řešení, a podpořit tak úspěšnější návrat dětí ke svým rodinám.

autor / Nováčková, M., Dastlík, L., Kohnová, J.

pracoviště / Dražejov 17, 386 01 Strakonice

název příspěvku / Kontinuální práce na vytváření minimálního preventivního programu ve školách – mezikrajový tříletý projekt Elio pro školy – zkušenosti z realizace

afiliace ke grantu / Příspěvek konference vychází z projektu, který je financován z ESF a státního rozpočtu ČR – OP VK CZ.1.07/1.2.00/14.0069

Příspěvek konference vychází z projektu občanského sdružení Elio – Elio pro školy.

Elio, o.s. se zaměřuje na preventivní a psychologické služby pro školy, s programy PPRCH a se vzděláváním pedagogů má již sedmiletou zkušenost a jeho činnost vychází z nejnovějších přístupů, modelů a výzkumů.

Cílem tříletého projektu Elio pro školy, v 10 ZŠ pěti krajů ČR, je tvorba školní preventivní strategie a vytváření mechanismů jejího sledování, zvyšování kompetencí pedagogů v rámci odborných a praktických vzdělávacích seminářů, podpora třídních kolektivů v programech PPRCH, vytvoření větší kontinuity práce ve škole s přímým dopadem na žáky a propojení know-how škol z jednotlivých krajů.

Příspěvek konference má ukázat možnosti komplexního vytváření minimálního preventivního programu, ukázat „best practice“ z projektu, nastínit vyplývající doporučení a poukázat na možnosti propojení s jinými oblastmi.

autor / Nováková, M.

pracoviště / U bakaláře 750, Praha 9

název příspěvku / Program prevence posilující osobnost žáka, vztahy v kolektivu

Podstatou rizikového chování dospívajících jsou často problémy v rovině osobní (souvislost s rodinným prostředím, vrstevnickými vztahy) promítající se do oblasti sebepřijetí. Vztah k sobě se odráží v rovině vztahů ve třídě (ostrakismus, šikana, pomluvy).

Program prevence zahrnuje roviny osobnosti žáka, vztahů ve třídě (cíl: prosociální chování). Je prováděn formou prožitkové pedagogiky, her, dialogů. Napomáhá formaci postojů, u starších žáků a studentů, ujasnění hodnot. Může být doplněn informacemi v oblasti zneužívání návykových látek nebo témat z oblasti reprodukčního zdraví.

Posiluje osobnost žáka (témata sebepoznání, sebepřijetí), zároveň objasňuje důsledky nesprávného jednání v rovině osobní, vztahů ve třídě i v rovině společenské.

Příspěvek představuje konkrétní programy pro různé věkové skupiny realizované na prvním a druhém stupni ZŠ, SŠ.

autor / Petriščová, A., Stehlíková, M.

pracoviště / Meziškolská 1120/2, 169 00 Praha 6

název příspěvku / Prevence HIV/AIDS – jiný kraj, jiný mrav

Ačkoliv by prevence měla vycházet z jednotných principů a cílů, platí v tomto tématu více než kde jinde, jiný kraj, jiný mrav. Ve spolupráci s Českou společností AIDS pomoc, jsme se v průběhu necelého roku setkávali se skupinami pedagogů s cílem, vyškolit je v oblasti prevence HIV/AIDS tak, aby byli schopni sami programy realizovat. Během realizace jsme se setkávali s mnohými nástrahami v podobě předsudků, různého pojetí prevence, demotivací, obav z tématu až po motivaci, nadšení a maximální zapojení.

Cílem přednášky je podělit se o zkušenosti se školením pedagogů ve třech různých krajích (Moravskoslezský, Ústecký, Praha + Střední Čechy) v oblasti prevence HIV/AIDS na základních a středních školách včetně faktorů, jež hrály proti nebo byly naopak přínosem po další práci.

autor / Popov, P.

pracoviště / Oddělení léčby závislostí VFN

název příspěvku / Role zdravotníků v preventivních programech

afiliace ke grantu / Projekt VYNŠPI

Účast lékařů a jiných zdravotníků při přípravě a realizaci preventivních programů zaměřených na prevenci rizikového chování má u nás dlouhou tradici. Postupně se lékaři i jiní zdravotníci zapojovali i do programů prevence zneužívání psychoaktivních látek. Zejména v této sféře se jejich role významně měnila a dále se vyvíjí v souvislosti se společenskou situací a vnímáním této problematiky ze strany státních autorit a institucí. Předmětem diskuse je zejména principiální otázka zapojení a forma účasti lékařů a jiných zdravotníků (včetně jejich kompetencí) v programech primární prevence a také návaznost na další preventivní programy, ve kterých jsou zdravotníci angažováni. Autor se rovněž v příspěvku věnuje otázkám poskytování relevantních informací o zajištění dostupné zdravotnické péče ve specifických situacích, tematicky souvisejících s příslušnými preventivními programy.

autor / Procházka, J.

pracoviště / Magistrát města Brna, Celní 3, 639 00 Brno

název příspěvku / Poznatky a zkušenosti z prevence rizikového chování dětí a mladistvých v rámci sociálních služeb a podněty ke změnám v meziprofesní spolupráci

Ve svém diskusním vystoupení chci prezentovat zkušenosti pracovníka pobytového zařízení, které se svojí organizační strukturou a obsahem činnosti nejvíce (podle našeho názoru) přibližuje současným trendům prevence rizikového chování mladistvých (ohrožených dětí) které vyplňuje mezeru mezi nefunkční rodinou na jedné straně a školským zařízením pro výkon ústavní výchovy na straně druhé, do kterého by tyto mladiství nemuseli být umístěni, pokud jim bude nabídnuta a umožněna odborná a pro ně akceptovatelná pomoc. (Nejde o „laciné“ zviditelňování konkrétního zařízení, ale o prezentaci efektivních přístupů k dané problematice.).

Chci se podělit o názory na multidisciplinární a mezioborový přístup k prevenci rizikového chování dětí a mladistvých (samozřejmě zasazené do širšího kontextu), na problematiku efektivní integrace osob opouštějících školská zařízení pro ústavní výchovu do společnosti, na systémové meziresortní problémy se kterými se setkáváme a které vidíme jako aktuální k řešení především v resortech MPSV, MŠMT a MV.

autor / Skopalová, V., Vrbková, H.

pracoviště / K Výtopně 1224, 156 00 Praha 5

název příspěvku / Co s tím?

afiliace ke grantu / Magistrát hlavního města Prahy

Pokud se ve své praxi setkáte se situací, která bude vyžadovat včasný zásah, a vyhodnotíte ji jako takovou, ve které byste uvítali odbornou asistenci pro jednání s úřady, rodiči či dětmi, pak právě pro vás je připraven tento program.

Cílem přednášky je seznámit posluchače s novým programem pro školy. Ten má za úkol být oporou škole či školnímu metodikovi prevence při řešení situací, kdy jsou zástupci školy ze zákona povinni zasáhnout, ale pro případnou komplikovanost nastupují obavy před řešením. Nejčastěji se jedná o situace jako je sebepoškozování dětí, různé formy šikany, týrání, zneužívání či zanedbávání dětí v rodině. Ale také práce s chronickou nekázní ve třídě, komunikace s rodiči, úřady či odborníky.

autor / Stupka, J. (1), Suchopárová L. (1,2)

pracoviště / Státní zdravotní ústav, Šrobárova 48, Praha 10 (1), ÚPL LF MU Brno (2)

název příspěvku / Prevence HIV/AIDS, Školní informační kanál (moderní forma prevence)

afiliace ke grantu / MZČR, Národní program řešení problematiky HIV/AIDS, rozhodnutí č. SOZ/1324/411/2011/1

Počet nově infikovaných osob virem HIV se v České republice neustále zvyšuje. Prevence v této oblasti je nezbytná. Na tisk preventivně výchovných materiálů však nejsou finanční prostředky, hledají se tedy jiné varianty, jak v prevenci HIV/AIDS za stávajících podmínek pokračovat. V roce 2011 Státní zdravotní ústav začal spolupracovat se společností: Školní informační kanál /ŠIK CZ s.r.o./. ŠIK prostřednictvím velkoplošných obrazovek instalovaných ve školách přináší nový způsob komunikace. Do projektu ŠIK se zapojilo 367 škol. Z vysílaných preventivních videospotů může mít užitek více než 212 000 žáků a studentů v České republice. Je plánováno, že během roku 2011 bude ve školách vysíláno 6 videospotů na téma HIV/AIDS. Čtyři videospoty jsou již vysílány ve školách. Tématy videospotů jsou obecné informace o přenosu viru HIV, rizika přenosu a fakta o HIV, testování na HIV aj. Videospoty jsou ve školách opakovány minimálně 2 × denně a jsou tvořeny s ohledem na věk žáků. Cílem tohoto projektu je oslovit a zvýšit informovanost co nejširší skupině mladých lidí.

autor / Suchopárová, L. (1,2), Stupka, J. (1), Kernová, V. (1)

pracoviště / SZÚ, Šrobárova 48, Praha 10 (1), LF MU Brno, ÚPL Kamenice 753/5 (2)

název příspěvku / Preventivní programy pro české školy

afiliace ke grantu / různé

Cílem příspěvku je představit pedagogickým pracovníkům programy a aktivity, které by mohly být využity při plnění minimálního preventivního programu ve školách. Jedná se o programy krátkodobé (převážně jednodenní semináře) určené přímo pro pedagogy, nebo aktivity určené žákům, popřípadě studentům středních škol, a to i formou peer programů. Semináře určené pro pedagogy jsou akreditované u MŠMT v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Projekty pro žáky jsou podpořeny MZ ČR a mají několikaleťtou tradici (například interaktivní hra „Hrou proti AIDS“ – 12 let). Veškeré aktivity jsou organizovány a vedeny odbornými pracovníky Státního zdravotního ústavu v Praze. Ze seminářů pro pedagogy uveďme: „Vzdělávání v oblasti prevence HIV/AIDS, Prevence poruch příjmu potravy, Prevence úrazů a násilí na základních školách, projekt Jak se (ne) stát závislákem“. Podrobné informace budou poskytnuty v rámci sdělení, případně jsou k dispozici na www.szu.cz nebo na telefonu 267 08 24 93 – MUDr. Věra Kernová.

autor / Šejvl, J.

pracoviště / Centrum adiktologie PK 1. LF UK v VFN v Praze, Ke Karlovu 11, Praha 2

název příspěvku / Testování dětí na užití návykových látek ve školských

zařízeních – právní a kriminologický pohled

afiliace ke grantu / CZ.1.07/1.3.00/08.0205 ESF OP VK

Cílem sdělení je představit aktuální problematiku testování dětí na užití návykové látky v oblasti základního a středního školství, a to včetně požadavku implementace tohoto úkonu do školního řádu.

První část příspěvku se věnuje aktuální legislativě v České republice, která se týká práv dětí, zejména v kontextu tzv. „drogové“ legislativy a ochrany veřejného zdraví. Specificky je věnována pozornost školskému zákonu, který ukládá práva a povinnosti školským zařízením a jejich pracovníkům.

V druhé části je představen australský kriminologický výzkum, který se věnoval přínosu a rizikům testování, zejména s ohledem na etické, morální, výchovné a právní principy ve školách. Poslední část se věnuje etickým, morálním a sociálním konotacím spojeným se zásahem od ústavně chráněných práv nedotknutelnosti osoby a ochrany jejího soukromí.

autor / Turč, J., Tomášková, E., Toupalová, N., Lízal, M.

pracoviště / Rodinná 39, 312 00 Plzeň

název příspěvku / Představení vítězné školní mediální kampaně „MIŠÍ děti

říkají STOP kyberšikaně“

Společnost AISIS a nadace O2 vyhlásily společně soutěž s názvem MIŠÍ děti říkají STOP kyberšikaně. Soutěž proběhla v rámci projektu MIŠ (Minimalizace Šikany).

Cíl projektu: zvýšit informovanost žáků ZŠ o daném tématu, podnítit diskuzi o kyberšikaně na ZŠ, oslovit vrstevníky autorského týmu kampaně způsobem vhodným pro cílovou věkovou skupinu.

Metody: Diskuze o kyberšikaně v rámci celoškolského projektového dne, příprava multi-mediální kampaně v autorském týmu, brainstorming a následná tvorba scénářů pro audio-spot a videospot, grafické zpracování plakátů, natáčení audia a videa, dabing, ověřovací rozhovory na získání zpětné vazby, prezentace kampaně jako celku na celostátní přehlídce kampaní v Praze a dále v médiích. V průběhu práce byly využity metody kooperativního učení a skupinové práce.

Závěry: Výsledná kampaň byla představena žákům 28 ZŠ v rámci projektového dne, rodičům a veřejnosti při slavnostní přehlídce, byla odvysílána v médiích a prezentována v tisku. Touto cestou oslovila širokou veřejnost a přispěla k diskuzi o kyberšikaně na ZŠ.

autor / Peer van der Kreeft

pracoviště / University College Ghent, Faculty for Education, Health and Social Work,
Belgium

název příspěvku / Vývoj a kombinace preventivních programů a problémy
implementace z mezioborové perspektivy

A local prevention worker or school responsible will have to make a choice in at hand prevention programs. In this choice the applicability to the specific starting situation in the region or school will be of important influence. But adaptation of the standardized lessons or intervention will go further, and the teacher or the other program deliverer will leave out or alter small parts, sometimes whole chapters of the program. This presentation describes how the ‘adaptability’ of a program, coming down to distinguishing core and variable items, is a shared working area for the program designer and the program deliverer.

autor / Vápenková , K.

pracoviště / Služby prevence města Mělník, Na Malém Spořilově 819, Mělník

název příspěvku / Rizikové chování a volnočasové aktivity u dětí před umístěním do
dětského domova.

Výzkum realizovaný v diplomové práci Rizikové chování a volnočasové aktivity u dětí před umístěním do dětského domova. Cílem bylo zjistit, jakým způsobem trávily čas děti před umístěním do dětského domova.

Výzkum byl realizovaný jako kvalitativní (zakotvená teorie).

Nástrojem sběru dat byl rozhovor.

Vzorek obsahuje 2 dětské domovy. Jedná se o 26 dětí.

Základní otázka: Jakým způsobem trávily děti čas před umístěním do dětského domova?

Doplněna o podotázky:

- Jaká je typologie biologických rodin dětí v dětském domově?
- Jakým způsobem trávily děti čas s biologickou rodinou?
- Jaké volnočasové aktivity se vyskytovaly u dětí před umístěním do dětského domova?
- Jakým způsobem se děti ve volném čase potkaly s rizikovým chováním?

Výsledkem je několik základních kategorií, které vznikly pomocí analýzy. Jejich charakteristika a zejména uvedení vzniklých kategorií do vztahů a propojení.

V závěru shrnuji doporučení a zjištění, které považuji za důležité vzhledem ke kvalitnímu způsobu trávení času u dětí ohrožených ústavní výchovou.

autor / Vrobllová Váchalová, S.

pracoviště / Komenského 4, 344 01 Domažlice

název příspěvku / Životem bez PPP

afiliace ke grantu / Plzeňský kraj

Projekt ŽIVOTEM BEZ PPP má podobu víkendových seminářů. Organizátoři si kladou za cíl rozšířit vědomosti pedagogických pracovníků o problematice poruch příjmu potravy a podpořit je v samostatné realizaci preventivních programů na jejich pracovištích (školách). Výstupem je metodická příručka „šitá na míru“. V návaznosti na seminář lektori individuálně konzultují s účastníky přípravu jejich vlastní realizace programu na škole a osobně se účastní úvodních hodin. Poskytují zpětnou vazbu.

Cílovou skupinou jsou pedagogové zejména vyučující Výchovu ke zdraví, metodici prevence, výchovní poradci.

Přínosem projektu je edukace pracovníků pro zajištění eliminace vzniku rizikového chování u žáků ZŠ, SŠ a SOU, jako jsou poruchy příjmu potravy, mnohdy spojené s užíváním návykových látek (bigorexie/steroidy; bulimie/alkohol, diuretika, laxativa; anorexie/alkohol, pervitin, aj.). Poskytnutí kontaktů na odborná pracoviště v regionu. Vznik metodických materiálů. Koordinace samostatné činnosti proškolených pedagogů.

autor / Žufníček, J., Kuda, A.

pracoviště / Pražské centrum primární prevence, Rumunská1, 120 00 Praha 2

název příspěvku / Minimální preventivní program jako efektivní nástroj

primární prevence ve škole

Přednáška informuje o snaze Pražského centra primární prevence o zavedení systémového přístupu při tvorbě minimálního preventivního programu pražských škol. Popisuje vývoj situace v této oblasti po dobu uplynulých dvou let. Stručně seznamuje s analýzou minimálních preventivních programů, kterou Pražské centrum primární prevence provedlo v roce 2010, následnou činností pracovní skupiny a spoluprací s odborníky, kteří se tématu minimálního preventivního programu věnují. Dále předkládá návrhy řešení ve formě strukturovaného formuláře pro tvorbu MPP a doprovodného metodického manuálu. Informuje o průběhu vzdělávání, které v souvislosti se zavedením těchto dokumentů proběhlo a na závěr seznamuje posluchače s výsledky analýzy MPP, které zpracovalo v následujícím roce po zavedení výše uvedených opatření.

anotace / workshopy
(řazeno abecedně podle příjmení prvního z autorů)

autor / Červená, L., Vrobllová Váchalová, S.

pracoviště / STOP PPP,o.s., Komenského 4, 344 01 Domažlice

název příspěvku / Víš, co sn(m)íš?

afiliace ke grantu / Plzeňský kraj

Projekt VÍŠ, CO SN(M)ÍŠ? předává zábavnou formou co nejvíce informací o důležitosti zdravého stravování a aktivního trávení volného času dětem předškolního a mladšího školního věku.

Organizátoři v projektu si kladou za cíl rozšířit vědomosti rodiny jakožto celku o problematice poruch příjmu potravy. Vytvořit a poskytnout srozumitelné informační letáčky pro děti a jejich rodiče obsahující popis a obrázky příkladu denního menu (jednotlivých denních porcí) včetně uvedení kalorických hodnot – vše přizpůsobené dané věkové kategorii. Cílovou skupinou jsou děti v MŠ a ZŠ od tří do deseti let. Ty jsou nejvíce ovlivňovány návyky v rodině, ale začínají si budovat vlastní hodnotový systém, stejně tak si však začínají určovat svůj rytmus. Mnohdy mají velmi strohé a zkreslené informace o dietách a tzv. „zdravých potravinách“.

Přínosem projektu je edukace dětí o nezdravých stravovacích a životních návycích, které často vedou ke vzniku obezity či jiné stravovací patologie (mentální anorexie, bulimie, ...)

autor / Dohnalová, M., Lešková, Z.

pracoviště / Občanské sdružení Spirála, Ústí nad Labem, K Chatám 22

název příspěvku / Program primární prevence pro základní školy Dítě – škola – společnost

afiliace ke grantu / program je financován z prostředků MPSV, Ústeckého kraje

Cílem programu je zlepšení vztahů ve třídě, vzájemné poznávání a sebepoznávání, zlepšení vztahů s třídním učitelem, respektování odlišností, upevnění vzájemného respektu a tolerance, prevence násilí a šikany ve třídě, seznámení dětí s možnostmi a místy řešení problémů.

Metody realizace – psychosociální aktivity, rozhovory, zpětné vazby, modelové situace, kresebné a pohybové techniky, vzájemná korekce, naslouchání.

Výsledek – upevnění pozitivních vztahů ve třídě mezi dětmi i pedagogem, stmelení kolektivu, posílení vzájemného respektu a tolerance k odlišnostem, znalost možností řešení krizové situace.

autor / Hybenová, V.

pracovište / Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Prešov,
Masarykova 20/C

název príspevku / Program rozvoja osobnosti žiaka so zameraním na drogovú
prevenciu

Program rozvoja osobnosti žiaka so zameraním na drogovú prevenciu / PROŽ PDZ/, je zameraný na rozvoj osobnosti žiaka, na rozvoj jeho komunikačných a sociálnych spôsobilostí s cieľom nasmerovať ho k zodpovednému a zrelšiemu konaniu a to prostredníctvom komunikácie v rovesníckej skupine za pomoci vlastnej korektívnej skúsenosti a sociálneho učenia a za prítomnosti facilitátora / psychológ, pedagóg, koordinátor /.

Je jednou z možností, ako pracovať s deťmi a mládežou, zohľadňujúc pritom predchádzajúce odporúčania a minimálne metodické zásady uplatňovania rovesníckych programov pri práci s deťmi a mládežou pre pracovníkov príslušných rezortov a mimovládnych organizácií, je využiť Program rozvoja osobnosti žiaka so zameraním na drogovú prevenciu – ďalej len PROŽ – ako alternatívnu formu práce so skupinou, pričom akcentujeme sociálno-psychologickú úroveň.

PROŽ je rovesnícky program – je alternatívnou formou skupinovej práce s mládežou – zameraný psychologicky preventívne na skvalitnenie psychickej regulácie správania, ak ho realizuje psychológ alebo môže byť rovesníckym programom výchovným na skvalitnenie sociálnej regulácie správania, ak ho realizuje pedagóg v školských podmienkach (napr. koordinátor prevencie).

Podnetovým materiálom je séria 24 obrázkov, ktoré pomáhajú navodiť neohrozujúcu atmosféru v skupine a spúšťajú proces komunikácie medzi členmi v skupine. Je určený pre stredné školy a vyššie ročníky ZŠ.

PROŽ možno realizovať:

- celý, počas školského roka alebo iného (dlhšieho) obdobia,
- jednotlivé časti – podľa potrieb skupiny, aktuálnej skupinovej atmosféry, úrovne skupinových procesov (niektoré obrázky pre ZŠ 6.a 7. roč. sú menej vhodné), úrovne jednotlivých členov,
- jednotlivé časti vo výchovno-vzdelávacom procese – na etické výchove, na slovenčine, na náuke o spoločnosti, náboženskej výchove...

Aké sú požiadavky na vedúceho (facilitátora) skupiny:

1. normalita osobnosti bez patológie,
2. osobnostná zrelosť a vyrovnanosť, zvládanie záťažových situácií,
3. komunikačné schopnosti,
4. flexibilita, empatia, tvorivosť,
5. podľa minimálnych zásad absolvovanie dlhodobého psychoterapeutického výcviku, resp. „matulovského“ (skupinovo-poradenského),
6. psychologické vzdelanie.

Základný cieľ je prostredníctvom komunikácie, rozhovoru, rôznych aktivít je:

1. realizácia rozvoja osobnosti (sociálnej spôsobilosti – lepšie porozumenie sebe a druhým, objavovanie pozitívnych alternatív v živote jedinca),
2. formovanie názorov a postojov vedúcich k životu „bez drogy“, k zmysluplnej činnosti,
3. motivácia k tvorbe zmysluplných cieľov a dosahovanie týchto cieľov – hodnotová orientácia,
4. efektívnejšia socializácia do sociálneho systému,
5. osobnostné zrenie,
6. prijímanie osobnej zodpovednosti za rozhodovanie a za dôsledky svojho konania.

Čiastkové ciele, sformulované na zadnej strane obrázkov, by sme mali dosiahnuť počas jednotlivých stretnutí.

autor / Jurystová, L., Charvát, M.

pracovište / Centrum adiktologie PK 1. LFUK a VFN v Praze, Ke Karlovu 11, 120 00 Praha 2

název příspěvku / Setkání trenérů metodiky Unplugged – uzavřený workshop

afiliace ke grantu / CZ.1.07/1.3.00/08.0205 ESF OP VK, JLS/2007/DPIP-1/21 0227140/00-69 (EC)

Workshop je určený pouze pro trenérský tým metodiky primární prevence UNPLUGGED, který se věnuje specializačnímu vzdělávání pedagogických pracovníků a vedení kurzů. Diskutována bude podoba kurzů i následných metodických setkávání v průběhu realizace programu na školách stejně jako další odborné a organizačně-technické otázky týkající se diseminace metodiky. Jedná se o uzavřený workshop pro předem zvané účastníky.

Program UNPLUGGED jsou osnovy pro školní drogovou prevenci vycházející z principu komplexního vlivu sociálního prostředí. Unplugged je určen pro žáky 6.–9. tříd je interaktivní a stimuluje aktivní účast žáků. Metodika Unplugged sestává z 12 lekcí (během jednoho školního roku) věnovaných prevenci užívání návykových látek, ale též rozvoji intrapersonálních a interpersonálních životních dovedností (life skills).

autor / Kuda, A., Žufníček, J., Polzová, J. a kol.

pracoviště / Pražské centrum primární prevence, Rumunská 1, Praha 2

název příspěvku / Praktické zkušenosti pedagogů s tvorbou preventivní strategie školy v rámci zapojení do projektu „Můžu ti pomoci?“

Obsahem workshopu bude reference jednotlivých pedagogů zapojených do projektu „Můžu ti pomoci?“ o probíhajících aktivitách na jednotlivých školách. Cílem bloku je diskutovat o praktických zkušenostech pedagogů a jejich potřebách pro realizaci primární prevence rizikového chování.

autor / Opravil, K.

pracoviště / AISIS, o.s., Gorkého 499, 272 01 Kladno

název příspěvku / Co ovlivňuje klima ve školním prostředí

afiliace ke grantu / firemní, ESF/MŠMT

Účastníci se dozvědí, co má vliv na vnitřní prostředí školních kolektivů (třídy, sborovny). Seznámí se s paralelními procesy učení a vzdělávání. Seznámí se s vlivem těchto procesů na dění v třídním kolektivu a rizikem nerespektování vývojových stupňů věku dětí a mládeže. Seznámí se s vlivem pravidel a hranic, s vlivem otevřené komunikace na vztahy. Dozvědí se odpovědi na otázky, jak nastavovat pravidla a hranice skupin vzhledem k jejich dynamice. Jaký vliv má nerespektování těchto pravidel ze strany dospělých na dětskou skupinu. Jaký vliv má střídání autorit, které nejsou domluveny na jednotném přístupu a jak tato nejednotnost ovlivňuje vztahy ve skupině. Dále se dozvědí o únavě jak individuální, tak skupinové. Jaký vliv má únava na dění ve třídě, sborovně, škole. Jak ovlivňuje vztahy a dění ve skupině. Seznámí se s riziky, které ohrožují vztahy ve skupině a narušují komunikaci.

Seminář bude veden interakční metodou, kdy účastníci budou moci okamžitě reagovat na informace a mohou pokládat otázky k tématu.

autor / Šejvl, J., Brejcha, B.

pracoviště / Centrum adiktologie PK 1. LFUK a VFN v Praze, Ke Karlovu 11, 120 00 Praha 2

název příspěvku / Právní rozbor možnosti testování dětí na užití návykových látek

a postup při nálezu nelegálních látek

afiliace ke grantu / CZ.1.07/1.3.00/08.0205 ESF OP VK

Príspevek seznamuje s praktickou možností testovat děti na užití návykové látky ve školských zařízeních.

Zaměřuje se na jednotlivé kroky, které by měl pedagog či pedagogický pracovník (testující) dodržet, a to s ohledem na objektivitu testování a práva testovaného. Ke každému úkonu přiřazuje legislativní nástroj, o který se lze opřít. Zaměřuje se specificky jak na práva a povinnosti testujícího, která vyplývají zejména z tzv. školského zákona, tak i na práva a povinnosti testovaného, a to včetně posílení těchto práv za účasti zákonného zástupce či zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Upozorňuje na rizika a hrozby, které při tomto přístupu mohou vzniknout, včetně nutnosti přístupu „harm reduction“ v návaznosti na testování.

autor / Václavová, P., Stehlíková, M.

pracoviště / Meziškolská 1120/2, Praha 6

název příspěvku / Cesta Labyrintem města – využití deskové hry jako metodické

pomůcky v primární prevenci

Cílem workshopu je představit deskovou hru s názvem „Cesta Labyrintem města“, jež je organizačně nenáročnou metodickou pomůckou, s níž je možné samostatně pracovat, získávat lepší orientaci v problematice rizikového chování. Lze do ní zapojit celou skupinu dětí a dospívajících. Prostřednictvím hry lze nacházet témata, na něž je možné navazovat v další výuce či preventivním působení a zároveň prakticky procvičit již získané znalosti a dovednosti. Dále lze hru využít jako evaluační nástroj pro hodnocení efektivity primárně preventivního působení, umožňuje tak definovat silné a slabé stránky minimálního programu primární prevence ve školách.

Hra „Cesta Labyrintem města“ může sloužit třídním kolektivům, rodinám, zařízením pro děti a mládež, dětským domovům, domům dětí a mládeže a dalším volnočasovým zařízením.

autor / Vrbková, H.

pracoviště / Život bez závislostí, K Výtopně 1224, 156 00 Praha 5

název příspěvku / Prevence nekázně – možná cesta, nebo absurdita

Workshop čerpá z patnáctileté praxe při hledání řešení nekázně ve školách různého typu, populace i lokalit. Nastiňuje možnou cestu prevence nekázně i jejího případného řešení s jejími výhodami i nevýhodami. Rozebírá různá očekávání pedagogů při snaze řešit kázeň i bloky a mantinely, které vedou k zabrzdění tohoto procesu. V druhé části vystoupení je stručně popsán model možné cesty při hledání postupu pro konkrétní školu. Součástí příspěvku je i představení několika diagnostických pomůcek (nikoliv standardizovaných) pro praktické využití při práci s nekázní a to jak pro pedagogy tak i pro děti.

Příspěvek je souhrnem zkušeností jednoho lektora v této tematice a klade si za cíl otevřít diskusi.

autor / Žufníček, J., Kuda, A.

pracoviště / Pražské centrum primární prevence, Rumunská 1, Praha 2

název příspěvku / Ven z kruhu – reakce na nejčastější obtíže při tvorbě minimálního preventivního programu

Workshop vychází z aktuální analýzy Minimálních preventivních programů pražských škol provedené Pražským centrem primární prevence. Z této analýzy a z osobních rozhovorů autorů se zpracovateli minimálních preventivních programů vyplývají oblasti, které přinášejí jisté obtíže. Cílem workshopu je v první řadě na tato problematická místa upozornit a následně se v diskusi věnovat návrhům a možnostem řešení tak, aby se minimální preventivní program stal efektivním a smysluplným nástrojem realizace primární prevence ve škole. Na závěr budou předložena doporučení, která pomohou zpracovatelům zefektivnit a usnadnit práci při zpracování minimálních preventivních programů v následujících letech.

anotace / posterý

(řazeno abecedně podle příjmení prvního z autorů)

autor / Mikulková, M., Chudý Š., Belašková, S.

pracoviště / Francouzská 55/52, Praha

název příspěvku / Užití komplexních online diagnostických metod SOCIOKLIMA

Orientace v životě třídy je nezbytným předpokladem účinné primární i sekundární prevence. Vývoj a užití komplexních diagnostických metod SOCIOKLIMA vychází z praktických potřeb škol. On-line mapování vztahů ve třídě nabízí pedagogický nástroj ke zjištění míry a adresnosti sledovaných oblastí chování, včetně rizikového. Základní a podrobná diagnostika třídy kromě zjištěných údajů zmiňuje případná rizika zkoumaného jevu a doporučení. Spojuje jak jednoduchost prostřednictvím práce s obrázkovými dotazníky, snadnou dostupnost (online) a administraci, tak odbornou úroveň výstupů.

Pilotní fáze výzkumu ukazuje, že využití metod SOCIOKLIMA umožňuje zaměřit se na individuální výstupy – psychosociální profil žáka jednotlivce nebo na třídy jako skupiny, na školu jako soubor zapojených tříd.

Využití této metody v širším měřítku může přinášet nejen průběžné aktuální informace v rámci krajů a i celé ČR, ale také možnost sledovat dlouhodobý vývoj dle zvolených parametrů (region, pohlaví, věk, velikost školy, aj.).

autor / Nedbalová, J.

pracoviště / Krajská hygienická stanice Pardubického kraje, U Divadla 828,
530 02 Pardubice 5

název příspěvku / www.vychovakezdravi.cz

afiliace ke grantu / Dotační program MZČR 2006 – Národní program zdraví – projekt
podpory zdraví č. 9648

Formou posteru (banneru) budou představeny internetové stránky www.vychovakezdravi.cz, které vznikly na základě projektu Podpora preventivních aktivit v Pardubickém kraji podpořeném z dotačního programu Ministerstva zdravotnictví ČR. Tyto nekomerční stránky si kladou za cíl přinést pedagogům, ale i jiné veřejnosti, informace z oblasti výchovy ke zdraví, přináší přehled o kvalitních dlouhodobých programech primární prevence, přehled o dostupných edukačních materiálech, doporučené literatuře, nabízí příklady dobré praxe, tématické zajímavosti a kontaktní informace na odbornou veřejnost. Informace jsou zde tématicky řazeny a týkají se různých forem rizikového chování. Registrovaným uživatelům nabízíme ke stažení metodické materiály, záznamy z přednášek a konferencí a automatické zasílání aktualit nejen o dění na poli primární prevence v Pardubickém kraji.

seznam ústní sdělení

(řazeno abecedně)

Blázníš? No a!

Co je opravdu primární v primární prevenci v ÚV?

Co s tím?

Děti na Facebooku – hrozba, nebo příležitost?

Horizontální a vertikální koordinace primární prevence rizikového chování v ČR

Kontinuální práce na vytváření minimálního preventivního programu ve školách – mezikrajový tříletý projekt Elio pro školy – zkušenosti z realizace

Minimalizace šikany – od seminářů do života školy

Minimální preventivní program jako efektivní nástroj primární prevence ve škole

Návrh inovace systému dalšího vzdělávání a kvalifikací pracovníků v primární prevenci rizikového chování ve školství v České republice

Niektoré tzv. nelátkové návykové choroby ako dôležité témy primárnej prevencie rizikového správania

Nové drogy a možnosti jejich nákupu v České republice – internet a kamenné obchody

Nové webové stránky MŠMT pro oblast primární prevence (www.prevence-info.cz)

Poznatky a zkušenosti z prevence rizikového chování dětí a mladistvých v rámci sociálních služeb a podněty ke

seznam workshopy

(řazeno abecedně)

Cesta Labyrintem města – využití deskové hry jako metodické pomůcky v primární prevenci

Co ovlivňuje klima ve školním prostředí

Praktické zkušenosti pedagogů s tvorbou preventivní strategie školy v rámci zapojení do projektu „Můžu ti pomoci?“

postery

Užití komplexních online diagnostických metod SOCIOKLIMA
www.vychovakezdravi.cz

změněm v meziresortní spolupráci

Prevence HIV/AIDS – jiný kraj, jiný mrav

Prevence HIV/AIDS, Školní informační kanál (moderní forma prevence)

Preventivní programy pro české školy

Program prevence posilující osobnost žáka, vztahy v kolektivu

Projekt „Můžu ti pomoci?“

Představení mezinárodního projektu PRO-YOUTH zaměřeného na prevenci poruch příjmu potravy

Představení vítězné školní mediální kampaně “Míš děti říkají STOP kyberšikaně”

Rizikové chování a volnočasové aktivity u dětí před umístěním do dětského domova

Role a aktivity Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti primární prevence rizikového chování

Role a aktivity Ministerstva zdravotnictví v oblasti primární prevence rizikového chování

Role zdravotníků v preventivních programech

Smrt ve škole – zpracování traumatu a smutku

Společenské náklady užívání alkoholu, tabáku a nelegálních drog v České republice za rok 2007

Spolupráce organizací různého sektoru jako východisko i řešení implementace preventivních programů na školách

Struktura a základní parametry doporučené podoby Minimálního preventivního programu pro ZŠ: pracovní návrh

Systémová práce Centra primární prevence Semiramis o.s. s týmem externích lektorů

Systémové pojetí primární prevence rizikového chování na české škole aneb jak na to

Školní šikana z pohledu našich obranných mechanismů

Testování dětí na užití návykových látek ve školských zařízeních – právní a kriminologický pohled

Účinná prevence?

Vybrané osobnostní charakteristiky adolescentů a jejich vztah k rizikovému chování

Vývoj a kombinace preventivních programů a problémy implementace z mezioborové perspektivy

Význam rodiny a mapování rodinných dovedností v prevenci užívání alkoholu a návykových látek

Žák základní školy a jeho vnímání projevů rizikového chování

Životem bez PPP

Právní rozbor možnosti testování dětí na užití návykových látek a postup při nálezů nelegálních látek

Prevence nekázně – možná cesta nebo absurdita

Program primární prevence pro základní školy „Dítě – škola – společnost“

Program rozvoje osobnosti žiaka so zameraním na drogovú prevenciu

Setkání trenérů metodiky Unplugged – uzavřený workshop

Ven z kruhu – reakce na nejčastější obtíže při tvorbě minimálního preventivního programu

Víš, co sn(m)íš?

seznam / autoři

(řazeno abecedně)

Brejcha, B.

Bajerová, M.

Běláčková, V.

Belašková, S.

Budinská, M.

Csémy, L.

Čablová, L.

Červená, L.

Dastlík, L.

Dohnalová, M.

Dolejš, M.

Doležalová, P.

Exnerová, M.

Gabrhelík, R.

Hamplová, L.

Hanusová, J.

Hedrichová, P.

Heřmánková, R.

Horecká, M.

Hrdličková, B.

Hupková, I.

Hybenová, V.

Charvát, M.

Chudý Š.

Jurystová, L.

Kernová, V.

Kmetonyová, D.

Kohnová, J.

Kostelecká, L.

Krajíčková, S.

Kuda, A.

Langrová, M.

Lee, J.

Lešková, Z.

Letý, P.

Lízal, M.

Maca, R.

Mikulková, M.

Mioviský, M.

Moravcová, N.

Myšková, L.

Nedbalová, J.

Nováčková, M.

Nováková, M.

Opravi, K.

Papežová, H.

Petrišcová, A.

Polzová, J.

Popov, P.

Procházka, J.

Skácelová, L.

Skasková, P.

Sklenář, V.

Skopal, O.

Skopalová, V.

Stehlíková, M.

Stupka, J.

Suchopárová L.

Šejvl, J.

Štefunková, M.

Tomášková, E.

Ťoupalová, N.

Turč, J.

Turnerová, J.

Václavová, P.

Van der Kreeft, P.

Vápenková, K.

Vopravi, J.

Vrbková, H.

Vroblová Váchalová, S.

Zábranský, T.

Žufníček, J.

historie konferencí

1 Hodnocení kvality a efektivity primární prevence užívání návykových látek

Primární prevence rizikového chování I

1. ročník / Praha 2004

2 Lesk a bída primární prevence

Primární prevence rizikového chování II

2. ročník / Praha 2005

3 Specializace versus integrace

Primární prevence rizikového chování III

3. ročník / Praha 2006

4 Střetávání racionality a ideologie

Primární prevence rizikového chování IV

4. ročník / Praha 2007

5 Kam kráčí(š), primární prevence?

Primární prevence rizikového chování V

5. ročník / Praha 2008

6 Možnosti a cesty primární prevence

Primární prevence rizikového chování VI

6. ročník / Praha 2009

7 Vzdělávání a profesionalita v primární prevenci

Primární prevence rizikového chování VII

7. ročník / Praha 2010

Za finanční podporu děkujeme:

Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR

a

Hlavnímu městu Praha



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika 1. LF UK v Praze a VFN v Praze a Rada Ceny adiktologie si Vás dovolují pozvat na regionální konferenci a vyhlášení výsledků VI. ročníku Ceny za výjimečný přínos adiktologii.

konference **Nové drogy – prevence, léčba, regulace**

cena adiktologie 2011

06 / 12 / 2011

09:00 – 14:30 / odborná konference / 1. LF UK v Praze

/ Kateřinská 32, Praha 2

17:30 – 19:30 / diskusní panel, slavnostní předání ceny, raut

/ Kino Atlas/ Sokolovská 1/ Praha 8

Odborná regionální konference **Nové drogy – prevence, léčba, regulace** a slavnostní předání Ceny adiktologie a diskusním panelem. Akce bude akreditována vybranými profesními asociacemi.

Více informací najdete na www.adiktologie.cz.

Připravovaná konference je součástí projektu NETAD, CZ.1.07/2.4.00/17.0111, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

AT KONFERENCE 2012

Dovolujeme si Vás pozvat na XVIII. ročník celostátní konference Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP a 51. ročník celostátní konference AT sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP, který proběhne ve dnech

13. až 17. května 2012 v Kongres hotelu Jezerka u Sečské přehrady.

Pro tento ročník jsme se rozhodli pro rozšíření témat konference z jednoho na čtyři:

- 1. Zdraví terapeutů (jak pečují terapeuti sami o sebe)**
- 2. Jak vlastně léčíme závislosti?**
- 3. Od výměny stříkaček k podávání drog – kam směřuje strategie harm reduction za posledních 20 let?**
- 4. Jak se přenáší věda do praxe?**

Podrobné informace o konferenci a možnost přihlášení naleznete na webových stránkách www.at-konference.cz.

CHCETE SI PŘEDPLATIT ČASOPIS ADIKTOLOGIE?

Časopis **Adiktologie** vychází od roku 2001 a stojí na mezioborovém přístupu k návykovým látkám, jejich užívání a uživatelům. Navazuje na linii tradičních časopisů v tomto oboru, jako je např. *Addiction* a další významné profesionální časopisy sdružené v ISAJE (International Society of Addiction Journal Editors). Časopis uveřejňuje články jak z oblasti klinického, tak preklinického výzkumu a integruje současně různé přístupy rozvíjené na poli závislostí (jako např. public health nebo mental health). Jeho ambicí je mj. facilitovat vývoj vzdělávání v oblasti závislostí, propojovat výzkum s praxí a v jejich kontextu pak kultivovat aplikaci právě mezioborového přístupu. Časopis též přináší přehledy, kazuistiky, inovace, komentáře, zprávy z cest a kongresů, knižní recenze a různá oznámení.

Člen ISAJE (International Society of Addiction Journal Editors)
Indexován v Scopus & EMCare, Bibliographia Medica Čechoslovaca
ISSN 1213-3841, MKČR E 12656

OBJEDNÁVKA

Objednávám závazně předplatné časopisu ADIKTOLOGIE:

☐ od čísla 1/2012

☐ žádám studentskou slevu

Příjmení, jméno, titul

Plná doručovací adresa pro časopis

Firma

Plná fakturační adresa

IČ DIČ

U studentů plný název školy, obor, ročník

E-mail, telefon, mobilní telefon

V dne Podpis, razítko

Vycházejí čtyři čísla ročně. Předplatné 2011: ČR 280 Kč, SR 13,20 EUR, studentské předplatné 200 Kč. Předplatitelům neúčtujeme poštovné. Supplementa pro předplatitele zdarma. Další informace k předplatnému získáte na www.adikotologie.cz nebo na adrese scan.admin@seznam.cz.
Objednávku můžete odeslat e-mailem nebo poštou na adresu: **Sdružení SCAN, Hanáková 710, 666 03 Tišnov.**



centrum adiktologie

Psychiatrická klinika 1. lékařské fakulty a VFN
Univerzita Karlova v Praze
Ke Karlovu 11 / 120 00 Praha 2 / Česká republika
tel.: +420 224 965 035 / fax: +420 224 965 035
www.adiktologie.cz / info@adiktologie.cz

Projekt: Síťování vědecko-výzkumných kapacit a cílený rozvoj spolupráce mezi vysokými školami, veřejnou správou, soukromým a neziskovým sektorem v adiktologii (NETAD)

Hlavním cílem projektu je síťování vědecko-výzkumných kapacit a cílený rozvoj spolupráce mezi vysokými školami, výzkumnými organizacemi, veřejnou správou, soukromým a neziskovým sektorem v oboru adiktologie.

Prostřednictvím projektu vznikne zcela nová síť, budou realizovány stáže a odborné praxe studentů a akademických pracovníků napříč celou sítí za účelem přenosu know-how v ČR a v zahraničí. Dále budou formou jiných komunikačních a interaktivních platform (semináře, konference a cílené informační materiály na úrovni e-learningu a odborného časopisu) zavedeny krátkodobé i dlouhodobé vzdělávací programy.

Hlavním cílem je tedy vytvoření vzájemně propojených sítí pro vědu a výzkum v oboru adiktologie, posílení jejich přímé vazby, a také vytvoření společné grantové kanceláře oboru, sdílené všemi subjekty. Výsledek by se měl projevit na úrovni vstupů (objem finančních prostředků pro vědu, počet projektů atd.) i na úrovni výstupů (počet publikací, počet akademicky činných pracovníků atd.).

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.4.00/17.0111

Období realizace: od 07/2011 do 06/2014

Realizátor: Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta, Centrum adiktologie Psychiatrické kliniky, Kateřinská 32, 121 08, Praha – www.adiktologie.cz

Partneři:

A.N.O., ASOCIACE NESTÁTNÍCH ORGANIZACÍ – www.asociace.org

Sdružení Podané ruce, o.s. – www.podaneruce.cz

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ



centrum adiktologie

Psychiatrická klinika 1. lékařské fakulty a VFN
Univerzita Karlova v Praze
Ke Karlovu 11 / 120 00 Praha 2 / Česká republika
tel.: +420 224 965 035 / fax: +420 224 965 035
www.adiktologie.cz / info@adiktologie.cz

Tvorba systému modulárního vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování pro pedagogické a poradenské pracovníky škol a školských zařízení

Centrum adiktologie, PK, 1. LF UK v Praze a VFN v Praze ve spolupráci s partnerem, Národním ústavem pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků realizuje tříletý projekt „Tvorba systému modulárního vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů pro pedagogické a poradenské pracovníky škol a školských zařízení na celostátní úrovni“ Pro projekt se vžil akronym 'VYNSPI'.

Projekt je zaměřen na návrh systému vzdělávání v prevenci rizikového chování pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení na národní úrovni, spolu s nástroji pro hodnocení úspěšnosti. Důraz je kladen na využitelnost výstupů při přípravě Minimálního preventivního programu a kraj-
ských strategií vzdělávání. Projekt vyřeší dosavadní absenci systému vzdělávání cílové skupiny v pre-
venci rizikového chování a přispěje k řešení problémů s rozdílnou kvalitou vzdělávání v krajích.

V podpořených krajích jsou pilotně ověřovány:

- akreditované kurzy pro cílovou skupinu
- specializační výcviky v technikách primární prevence, diagnostiky a včasné intervence rizikového chování
- vzdělávací modul autoevaluace programů prevence včetně databanky nástrojů

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.3.00/08.0205 v rámci programu ESF CZ.1.07 OP VK

Období realizace: od 09/2009 do 09/2012

Realizátor: Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta, Centrum adiktologie Psychiatrické kliniky, Kateřinská 32, 121 08, Praha – www.adiktologie.cz

Partner projektu: Národní ústav pro vzdělávání školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Spolupracující regionální instituce: Pedagogicko-psychologická poradna Brno / Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje / Katedra psychologie FF Univerzity Palackého v Olomouci / Magdaléna, o.p.s. / Semiramis, o.s. / Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice / P-centrum Olomouc / Onyx, o.s. / Madio, o.s. / Obchodní akademie Valašské Meziříčí

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Zajímá tě role návykových látek ve společnosti a programy drogové politiky, které ji ovlivňují?
Chceš být adiktolog, tedy odborník na závislosti, který rozumí základům práva, sociologie, sociální práce, psychologie a zdravotní vědy?
Máš chuť během studia a po něm pracovat s lidmi, kteří se chovají rizikově,
a motivovat je ke změně?**

Odpověď je bakalářské studium adiktologie!

www.adiktologie.cz/studium

Najdi si studium adiktologie na Facebooku!

BAKALÁŘSKÉ STUDIUM ADIKTOLOGIE

- zajímavý nelékařský zdravotnický obor na 1. LF UK v prezenční a kombinované formě •
- mezioborové vzdělání s kvalifikací pro samostatnou práci ve zdravotnictví •
- pestré studium vyučované předními odborníky v oboru adiktologie •
- studium v prezenční nebo v distanční podobě při zaměstnání •
- možnost pokračovat v magisterském stupni studia •

O studiu: Bakalářské studium adiktologie je rozvrženo do 3 let studia. V prvním roce je kladen důraz především na osvojení znalostí v základních medicínských oborech, jež jsou doplněny o úvod do studia adiktologie. Od druhého ročníku se studium soustředí na odborné adiktologické předměty s mezioborovým přesahem do oblasti psychologie, sociální práce, sociologie, práva nebo kriminologie. Závěr studia je zaměřen na praktickou přípravu, která zahrnuje zvládnutí základních poradenských a terapeutických dovedností. Studium je zakončeno státní závěrečnou zkouškou a obhájením odborné práce na aktuální adiktologické téma v České republice. Studenti oboru adiktologie mají možnost strávit část studia na zahraničních partnerských univerzitách a také dále pokračovat v navazujícím magisterském studiu adiktologie na 1. LF UK. Bakalářský program adiktologie je možno studovat také v kombinované podobě, což umožňuje doplnit si odborné VŠ vzdělání při zaměstnání.

Uplatnění absolventů: Absolventi oboru adiktologie se uplatňují zejména jako pracovníci preventivních programů užívání návykových látek a pracovníci služeb pro uživatele drog (zdravotnických i nezdravotnických, státních i nestátních), a dále jako pracovníci veřejné správy koordinující systém péče pro uživatele drog a prevence rizikového chování. Osvojené znalosti a dovednosti mohou uplatnit v širokém spektru multidisciplinárních týmů, jež se zabývají řešením problémů spojených s užíváním návykových látek v různých pracovních prostředích – např. nízkoprahové zařízení pro uživatele drog, terapeutická komunita, zařízení sociálních služeb nebo speciálního školství, vězeňská služba, policie či soukromý sektor. Profese adiktologa je zařazena mezi nelékařská zdravotnická povolání, a to novelou zákona č. 96/2004 Sb., adiktolog tak může provádět samostatnou práci ve zdravotnictví.

Požadavky na uchazeče: Studium je vhodné pro všechny, kteří se zajímají o interdisciplinární obor adiktologie nebo v něm pracují a kteří dokončili úplné středoškolské vzdělání s maturitou. Přijímací řízení se skládá ze dvou částí, písemné a ústní zkoušky, jež mají povinnou a dobrovolnou část. Uchazeč bude ke studiu přijat, pokud úspěšně zvládne obě jejich povinné části zaměřené na znalosti v oboru adiktologie, biologie, chemie a fyziky v rozsahu dostupných modelových otázek. V dobrovolné části uchazeč dokládá svou motivaci ke studiu odbornou praxí nebo písemnou práci v oboru adiktologie.

Termín pro zaslání přihlášek k přijímacímu řízení je 28. únor daného roku. Zájemci o studium musí ve stanoveném termínu zaslat vyplněnou přihlášku k přijímacímu řízení (ke stažení na <http://is.cuni.cz/studium>), potvrzení od praktického lékaře a potvrzení o zaplacení poplatku za úkony spojené s přijímacím řízením a úspěšně složit přijímací zkoušky.

Zajímá Tě problematika veřejného a duševního zdraví v kontextu dalších oborů, jako je právo, sociologie, sociální práce, psychologie nebo ekonomie?
Baví Tě výzkum v oblasti společenských věd a zajímá Tě jeho využití v praktické drogové politice?
Chceš se podílet na obrazu návykových látek ve společnosti, programech pro jejich uživatele a na koordinaci těchto programů?

Odpověď' je magisterské studium adiktologie!

www.adiktologie.cz/studium

Najdi si studium adiktologie na Facebooku!

MAGISTERSKÉ STUDIUM ADIKTOLOGIE

- navazující magisterský obor na 1. lékařské fakultě UK •
- mezioborové vzdělání s kvalifikací pro samostatnou práci ve zdravotnictví •
- pestré studium vyučované předními odborníky v oboru adiktologie •

O studiu: Navazující magisterské studium adiktologie je rozvrženo do 2 let studia. Studium absolventy vybaví teoretickými poznatky a praktickými dovednostmi z oblasti prevence a léčby závislostí a drogové politiky. Program současně rozvíjí dvě samostatné studijní linie představované koncepty duševního zdraví (mental health) a veřejného zdraví (public health). Do studijního programu jsou zařazeny dvě odborné stáže. Velký důraz je kladen na položení základů vědecko-výzkumné práce. Studijní program adiktologie vychází z rozvíjeného moderního mezioborového přístupu, který nenabízí žádný z doposud existujících studijních oborů a o který je v praxi stále větší zájem. Absolventi jsou vybaveni pro další pokračování v doktorském studijním programu.

Uplatnění absolventů: Absolventi magisterského oboru adiktologie se uplatní v oblasti preventivních programů užívání návykových látek, ve službách pro uživatele drog (zdravotnických i nezdravotnických, státních i nestátních), v oblasti výzkumu a vzdělávání, ve veřejné správě koordinující systém péče o uživatele drog a prevence rizikového chování nebo v oblasti vymáhání práva (policie, vězeňská služba), a to zejména na manažerských a koordinačních pozicích. Kombinace hlavních pilířů studia vytváří unikátní studijní profil splňující jak nároky spojené s dovednostmi v oboru adiktologie a všech jeho aplikačních oblastech, tak možnost uplatnit se mimo oblast zdravotnictví všude tam, kde je po aplikaci konceptů duševního zdraví a veřejného zdraví v posledních letech stále silnější poptávka (školství, speciální školství, sociální péče, rozvoj preventivních strategií a programů, soukromý sektor atd.). Profese adiktologa je zařazena mezi nelékařská zdravotnická povolání, a to novelou zákona č. 96/2004 Sb., adiktolog tak může provádět samostatnou práci ve zdravotnictví. Tato kvalifikace je podmíněna absolvováním bakalářského studijního programu adiktologie nebo splněním kvalifikačního kursu.

Požadavky na uchazeče: Studium je vhodné pro absolventy VŠ bakalářských studijních programů, včetně studijního programu Adiktologie. Absolventi jiných oborů než bakalářského studijního programu Adiktologie mají možnost doplnit si znalosti a dovednosti z oboru adiktologie v rámci kvalifikačního kursu akreditovaného u Ministerstva zdravotnictví ČR, který je zároveň podmínkou pro získání kvalifikaci adiktologa (a tím pádem samostatnou práci ve zdravotnických službách). Příjímací řízení k magisterskému studiu adiktologie se skládá ze znalostního testu v oboru adiktologie v rozsahu, který odpovídá náplni bakalářského programu adiktologie. Příjímací zkoušky probíhají v písemné a následně ústní formě. V ústní části přijímacího řízení je kromě výsledků písemného testu zohledněno také vypracování odborné práce v oboru adiktologie nebo doložení praxe v oboru adiktologie.

Termín pro zaslání přihlášek k přijímacímu řízení je 28. únor daného roku. Zájemci o studium musí ve stanoveném termínu zaslat vyplněnou přihlášku k přijímacímu řízení (ke stažení na <http://is.cuni.cz/studium>), potvrzení od praktického lékaře a potvrzení o zaplacení poplatku za úkony spojené s přijímacím řízením a úspěšně složit přijímací zkoušky.

Program a kniha abstrakt Minimální preventivní program v kontextu školské prevence aneb dokážeme opravdu vytvořit mezioborový a meziresortní model prevence v českých školách?

Primární prevence rizikového chování VIII

8. ročník / Praha 2011

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou. Za jazykovou a obsahovou stránku anotací a názvů příspěvků odpovídají autoři.

V roce 2011 jako účelovou publikaci vydaly:

Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta, Psychiatrická klinika
1. LF a VFN, Centrum adiktologie (www.adiktologie.cz)

a

Sdružení SCAN

Hanákova 710 / 666 03 Tišnov /

Tel./fax: 549 413 534 / scan@tisnov.cz

Editoři:

Bc. Lucie Jurystová, Mgr. Roman Gabrhelík, Ph.D.,

Odpovědný redaktor:

Mgr. Denisa Janečková

Zlom a předtisková příprava:

L.A.\ LIBERAL AGENCY

divize společnosti LIBERAL CONSULTING s.r.o.

Tisk publikace:

LABEL spol. s r.o., Česká 1, 284 01 Kutná Hora

Vydání první / Náklad 350 kusů

ISBN 978-80-86620-32-9

Neprodejné

